

Četrty april — dan beograjskih študentov Str. 3

Novice z VŠTK in višje pedagoške šole Str. 4

O poljskem jazzu Str. 9

Kaj bi storil ti? — naš novi roman Str. 9

Sprejetjem zvezne in republiških ustav se je zaključila doslej največja in najmočnejša jugoslovanska politična manifestacija. V široki, vse-ljudski obravnavi, kjer so množice sodelovale z globoko prizadetostjo in vnemo, so se občani z osnutkom ustave podrobno seznanili, ga proučili in o njem povedali svoje mnenje, predloge in pobude ter tako bistveno prispevali k oblikovanju dokončnih predlogov zvezne in republiških ustav. Ustavna razprava je po svojem obsegu in po svojem značaju plebiscitarno potrdila predložene ustavne osnutke. Z množično udeležbo, z bogastvom in pestrostjo predlogov je bila ustavna obravnavna hkrati tudi najbolj prepričljiva manifestacija sistema, ki ga bo oblikovala nova ustavna ureditev.

Nova ustava je zakon, ki ureja odnose, kakršne imamo zdaj v naši družbi, torej je neposreden odsev naše stvarnosti, tako po odnosih, ki jih sankcionira in ščiti, tako tudi po oblikah in sredstvih, pravicah in dolžnostih, ki jih vzpostavlja in s katerimi opredeljuje družbeni položaj človeku ali zagotavlja funkcije in sredstva posameznih družbenih organov.

Z ustavo ne želimo ovekovečiti vsake posamezne oblike danih družbenih in političnih odnosov. Ustava jih ureja v njihovem razvoju, to je v skladu z načelom, da napredku ni konca. Zato naša ustava idejno formuliira tudi temeljne cilje organizirane akcije socialistične družbe. To je v naši družbi tudi mogoče in neizogibno, ker družba ni razdeljena na antagonistične razrede in antagonistične interese. Delovni ljudje imajo v osnovi skupne interese, s tem pa tudi objektivno osnovo, da jih uresničijo. Ti cilji temeljijo na splošnih socialističnih demokratičnih in humanističnih idejah sodobnega človeka ter na znanstvenih spoznanjih, ki so potrjene z dosedanjjo prakso družbenega razvoja. Ustava je ogledalo naše stvarnosti in izvor teženj naprednih, socialističnih sil naše družbe, da bi se bolj pospešila napredek družbe na vseh področjih njenega življenja, upošteva objektivne pogoje stvarnosti, v kateri živimo.

Ustava zagotavlja vodilno vlogo delavskega razreda v sistemu državne oblasti kot gibalne sile družbenega napredka. Hkrati pa naša ustava gradi celotni politični sistem na perspektivi čedalje širšega združevanja delovnih ljudi naše države v enotno svobodno skupnost proizvajalcev, čedalje večjega razširjanja socialnega temelja oblasti in njenih demokratičnih oblik, s tem pa tudi čedalje neposrednejšega spreminjanja funkcij oblasti v funkcije samoupravljanja. V končni fazi se bo državna oblast spreminjala v lastnost samoupravljanja samega oziroma v obliko njegove avtoritete. Ta proces ne odpira samo jasne perspektive odpravljanja razrednih razlik, ampak hkrati tudi kaže pot, po katerih naj se razvija naš socialistični demokratizem.

Načelo, da je delo osnovno merilo, po katerem se uveljavlja položaj posameznika in posameznega delovnega kolektiva v naši družbi, je v ustavi polno uveljavljeno. V načelu se izključuje vsaka druga osnova za prisvajanje plodov dela, kot naprimer zasebna lastnina proizvodnih sredstev in naravnih drugih dobrin, prav tako pa tudi vse oblike državne lastnine, ki porajajo prav tako mezdne odnose in podrejanje delovnih ljudi državnemu aparatu. Gre torej za osvobodeno delo, ki edino pomeni osvoboditev človeka.

Vsa temeljna načela ustave so dobila popolno potrditev v doslej najširši vse-ljudski manifestaciji, v kakršno se je spremenila javna ustavna razprava. Nova ustava v celoti in v podrobnostih omogoča nadaljevanje naše politike, usmerjene z uresničevanjem programa Zveze komunistov Jugoslavije. Nova ustava je utrjevanje sistema, ki smo ga izgradili v izvajanju naše politike, po drugi strani pa tudi široko odpiranje svobodnih poti za polno uresničitev našega Programa. Vsi moramo stremeti, da bomo šli po tej poti tako notranje zavzeti, kot smo bili v ustavni obravnavi.

Nova ustava

SPREJEMANJE V ŠTUDENTSKE DOMOVE

O novem pravilniku Naselja smo razpravljali že precej in precejkrat. Precej časa smo tudi čakali, da bo sprejet. Zdaj pa, ko je končno sprejet, kaže, da bomo spet precej časa razpravljali o njem. Pravilnik naj bi namreč nekako uzakonil samoupravljanje v Naselju in mora pravo vsebino šele najti. Kot pravna oblika pa je, kot kaže, sprejemljiv, razen v eni točki: ob členu 24., ki določa, da sprejema študente v zavod upravni odbor po svoji komisiji. Ob tej točki so se debate ponovno razplamtele in zaradi tega pravilnik vsaj še nekaj časa ne bo veljal.

Sprejemanje študentov v študentske domove je že lep čas posebno občutljiva točka; vprašanje stanovanja je pač za vsakega študenta življenjsko važno. Vse delo dosežanje sprejemne komisije je bilo zmeraj spremljano s kritičnimi opombami in čisto z zelo žolčnimi debatami. Zato je pač razumljivo, da se je prav tu stvar spet zapletla.

V starem pravilniku je bilo določeno, da sprejema študente v zavod upravni odbor po svoji komisiji. Praktično je zadnja leta bilo takole: sprejemno komisijo je sestavil študentski svet, potrdil jo je kuratorij študentskih domov in menz, upravni odbor pa je skupaj z UO določil višino nagrad članov sprejemne komisije. Novi pravilnik torej stvari v bistvu ne spreminja.

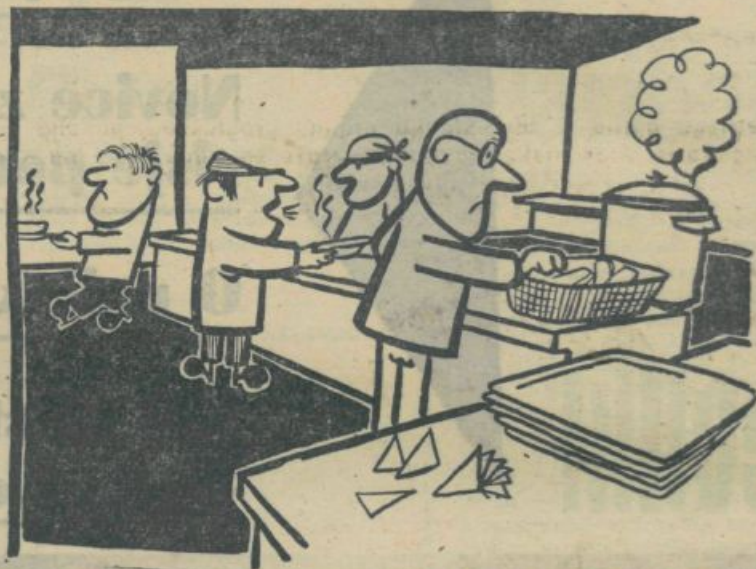
Vsi, ki o tem vprašanju diskutirajo, se v glavnem strinjajo s tem, da bo treba sprejemanje polagoma prenesti na fakultete oziroma na letnike same. Torej gre v bistvu samo za vprašanje centralne sprejemne komisije, točneje, za vprašanje, kdo naj ima pravico sestaviti to komisijo: ali upravni odbor Naselja, ali pa kuratorij študentskih domov in menz. Predlogov za in proti je veliko, in veliko jih je popolnoma upravičenih. Vprašanje, ki si ga moramo ob tem zastaviti, se glasi: Kakšna komisija bi lahko najbolj objektivno delala?

Moramo pa vedeti tudi to, da nobena komisija nikoli ni imela pri sprejemanju povsem prostih rok. O problemu, ki ga predstavlja železarska stolpnica, smo že pisali: ZSJ je končno dobila od Združenja jugoslovanskih železarn, ki je lastnik stolpnice, zagotovilo, da lahko obravnava

študente železarne ob študijskih in disciplinskih kriterijih tako kot druge, ostali kriteriji pa so stvar železarne. Isto je z višjo šolo za socialne delavce, ki je v izgradnjo Naselja investirala štirideset milijonov in ima prav tako pravico sama razmeščati študente na prosta mesta. Prav tako je s tujimi študenti; svet za kulturne zveze s tujino ima zanje v Naselju rezerviranih 110 mest. O tem spet ne more razpravljati nobena sprejemna komisija. Tudi posamezni okraj, ki so prispevali določena sredstva za izgradnjo Naselja, postavljajo svoje predloge, ki imajo pravzaprav karakter zahtev. Skratka, dobršen del študentov, ki živi v Naselju, je podrejenih kakšni višji sili in o teh mora vsaka sprejemna komisija razpravljati nekoliko drugače kot o ostalih.

Skratka, sprejem študenta v nek študentski dom ni samo vprašanje načel ali pa neke določene komisije. Važno pa bi bilo (tudi v pravilniku) poudariti, da je sprejemna komisija ne glede na to, kdo jo bo postavil, edini in najvišji organ, ki lahko odloči, kdo bo v Naselju in kdo ne bo, oziroma da preko nje ne more sprejeti nekoga v dom noben upravni odbor ali svet. Če bo neka komisija imela to zagotovilo, potem so važni samo še kriteriji, po katerih se bo ravnala. Spet ni važno predvsem to, kdo bo te kriterije postavljal, ampak predvsem to, kakšni bodo. Ker se leto že bliža koncu, je važno tudi to, da bodo kriteriji za letos sestavljeni dovolj zgodaj in da bodo vsaj dovolj objektivni. Razen tega pa lahko postavimo še drugo, širše vprašanje. Na seji študentskega sveta, kjer so o teh vprašanjih razpravljali, so namreč navsezadnje prišli do zaključka, da je treba 24. člen pravilnika popraviti.

Zabeležili smo pretekli petek

Časi se spreminjajo; pomaranč res ni dobiti, hrana pa danes ni nič boljša kot običajno.

Študijski in socialno ekonomski komisiji Naselja in UO naj izdelata pravilnik o sprejemanju študentov v domove, potem pa bo pravilnik spet moral iti skozi celotno proceduro sprejemanja in potrjevanja.

Če bo stvar tekla tako kot do sedaj, se prav upravičeno lahko vprašamo, kdaj bomo potemtakem sploh imeli pravilnik, brez katerega v Naselju ne bomo mogli začeti s samoupravljanjem.

VELJKO VLAHOVIČ na ljubljanski univerzi

9. in 10. aprila je bil tov. Veljko Vlahovič na obisku na ljubljanski univerzi, kjer je imel razgovore s slušatelji višje politične šole in katedre za sociologijo ter s sodelavci inštituta za sociologijo. Poudaril je, da se je na tem obisku želel spoznati s problemi družbenih ved pri nas. Obenem pa je tudi odgovarjal na vprašanja študentov.

Največ vprašanj je bilo v zvezi z zunanjo politiko. Študentje so se zanimali zlasti za vprašanja nerazvitih držav in za probleme delavskega gibanja, oziroma komunističnih partij v teh državah. S področja naše notranje politike je bilo največ vprašanj v zvezi z novo ustavo in s problemi samoupravljanja v podjetjih in komunah. Precej so razpravljali tudi o naši kulturni politiki in o govoru tov. Tita na 7. kongresu LMS.

Na koncu je razgovor prešel na razpravo o problemih študija na višji politični

šoli in na katedri za sociologijo ter na probleme zaposlitve kadrov, ki jih dajejo te šole. Ugotovili so, da so problemi v Beogradu in Ljubljani precej podobni. V obeh primerih gre za šole, ki še nimajo tradicije in dovolj izšolanih učnih kadrov. Prav tako pa slušatelji sociologije v Beogradu in Ljubljani nimajo povsem jasne perspektive glede zaposlitve. Pojavilo se je tudi vprašanje združitve obeh šol, oziroma vprašanje formiranja centra za družbene vede, ki naj bi združeval šole in fakultete, ki po različnih vidikih obravnavajo iste družbene probleme.

Obisk tov. Vlahoviča je bil za ljubljanske študente sociologije in slušatelje višje politične šole prijetna sprememba; nedvomno taki razgovori in diskusije precej prispevajo k širšemu razumevanju problemov in bi bili lahko zelo koristna dopolnilna oblika študija.

Janez Stanovnik

TEMELJNI PROBLEMI SVETOVNE TRGOVINE

In se ponovno trdi: ne želimo vas obdržati samo v surovinski produkciji, surovinska produkcija je tehnično zastarela, ni izglede za to, da bomo potrošili vse naše surovine in hrano, ki jo boste producirali. Če pa se želijo obdržati v svetu odnosi nadrejenosti in podrejenosti, je do neke mere treba odpreti vrata svetovnemu napredku. Namreč, ko pride polovica sveta do te situacije, da nima več kaj izgubiti, gre lahko samo še na odkrito borbo s to polovico sveta, ali pa da se dajo tej polovici sveta določene koncesije, da bi obdržali vlogo gospodarske dominacije. Zdi se, da v teh novih odnosih osnovni problem ni več problem direktne eksploatacije, ampak da je v tej situaciji osnovni problem — problem dejanskega gospodarskega pritiska, problem poskusa dominacije v mednarodnih odnosih s tem, da se gospodarska moč v obliki gospodarske sile uporablja za to, da bi se v svetu vzdržali ali obdržali odnosi faktične neenakopravnosti, v kateri imajo oni, ki imajo gospodarsko moč, istočasno tudi politično moč. Poskušajo se izgraditi nekakšno novo svetovno gospodarstvo, v katerem naj bi se svetovni Jug z določeno specializacijo tudi industrijske produkcije do te mere gospodarsko integriral v industrijsko razviti Zahod, da bi izgubil svojo maneversko sposobnost.

RAZSIRITEV VEZI MED JUGOM IN VZHODOM

Ceprav je trgovina med nerazvitimi deželami in za Vzhodom danes še vedno

majhna (1 odstotek celotnega svetovnega eksporta), pa je Vahod gospodarske področje največje gospodarske dinamike in zato istočasno področje, ki predstavlja največjo potencialno ekspanzijo za eksport svetovnega Juga. To so dežele, ki so šle v preteklih desetletjih v izredno dinamičen proces industrializacije, ki so na področju industrializacije dosegle ogromne uspehe, toda to so tudi dežele, ki imajo še vedno življenjski standard na relativno nizki stopnji svojega razvoja. Zdi se mi, da recimo Sovjetska zveza s svojimi 210 milijoni ljudi lahko konzumira neprimerno več vsega tega, v čemer predstavlja trgovina svetovnega Juga ozka grla in kritične točke, kot Zahod. Trgovina Vzhoda je zaradi tega ekonomsko in politično strateški problem za svetovni Jug. Kajti edino na ta način, če svetovni Jug veže svojo trgovino t na Zahod i na Vzhod, dobi tisto maneversko sposobnost, ki mu omogoča svobodni razvoj. Če namreč neka dežela svojo trgovino veže izključno na en predel svetovnega gospodarstva ali pa svetovne politike, lahko pride v nemirni časih, v katerih živimo, vedno v tako situacijo, v kateri je Kuba, da jo namreč dosedanjí monopolistični potrošni njenega blaga pripelje v tak položaj, v katerem mora v gospodarski odvisnosti od njegovega trga pričeti popuščati njegovim političnim zahtevam in je zaradi tega postavljena praktično in faktično v neenakopraven položaj.

STRATEGIJA NERAZVITIH DEŽEL

V taki situaciji sveta se mi zdi torej realistična edino strategija, kakršno so razvili predstavniki nerazvitih dežel v dosedanjih pripravah za svetovno konferen-

co, v katerih jim je popolnoma jasno, da je borba, ki se danes na tem področju vodi, bitka za dolgoročni razvoj svetovne trgovine, da tu ne gre samo za to, ali bo nekdo v tej trgovini dobil dinar več ali dinar manj, da je zdaj vsakdanja trgovina tu drugorazredni problem, da se za trgovino odkriva prvorazredni problem borbe za svetovno enakopravnost. Če pa hoče biti neka dežela enakopravna v svetovnih političnih in drugih odnosih, potem bi morala biti najprej enakopravna v svetovnih gospodarskih odnosih. Borba, čez katero gremo, je dejanska borba za novo svetovno delitev dela, toda ne več za črno-belo, kjer eden proizvajalca surovine, drugi pa industrijsko blago; pa tudi ne za delitev dela, pri kateri bo eden proizvajal eno samo določeno industrijsko blago. Gre za diverzifikacijo svetovne industrijske proizvodnje, v kateri bo vsaka samostojna nacionalna ekonomija proizvajala zadostno število industrijskega blaga, da je lahko do te mere notranje elastična, da v trenutku padanja potrošnje industrijskega blaga prevzame svoje proizvodjalne in druge naravne izvore v drugo produkcijo in da se obrani pritisku velikih monopolističnih partnerjev. Cilj ni trgovina sama, cilj je

GOSPODARSKI RAZVOJ.

Edino če spremenimo odnose v svetovni produkciji, smo spremenili nekaj na dolgi rok v mednarodnih odnosih in v toku, ki ga ima svetovna trgovina. Bitka, ki se danes vodi, je po svojem bistvu bitka za svetovno industrializacijo, po vsebini pa praznaprav bitka za ustvarjanje takih mednarodnih odnosov, ki bodo na mednarod-

nem področju, na področju odnosov glede na zunanje, pa tudi na notranje progresivne smeri lastnega razvoja. To seveda pomeni, da ne bomo in ne želimo in nimamo namena nikomur vsiljevati določene forme institucionalnega socialističnega razvoja, da na mednarodnem področju napravimo vse, kar je v naših močeh, da preprečimo uporabo kakršnegakoli pritiska, bodisi gospodarskega, političnega, seveda najbolj pa vojaškega, na določene nacije, na določene države oziroma na določene nacionalne ekonomije.

RAST DRUŽBENO PROGRESIVNIH SIL

Če smo odprli vrata za industrijski razvoj, potem smo odprli tudi logiko onemu istemu razvoju, o katerem je govoril Marx pred 100 leti, ko je dejal, da buržoazija ne more razvijati kapitalističnega reda, ne da bi istočasno ustvarjala svojega lastnega grobarja. To pa pomeni: če smo odprli vrata procesu industrializacije v svetovnem merilu, zlasti pa v deželah svetovnega Juga, potem se moramo zavedati, da smo odprli možnosti in vrata za rast tistih družbeno-progresivnih sil, ki bodo na osnovi lastnega gospodarstva, na osnovi lastne tradicije, gradile za sebe svoj red, in zdi se mi, da je v razdobju, kjer je treba vsako možnost nekakšne nove hidrogeenske vojne a priori odvreči, taka pot razvoja edina možna in da je dejanska borba med napredkom in reakcijo borba ravno za tak razvoj, ki naj omogoči vsem narodom posamič, da v skladu s svojimi lastnimi notranjimi silami in odnosom notranjih sil grade sebi tak družbeni red, kot temu odnosu sil najbolj odgovarja, ob splošnem svetovnem napredku. (Konec)

»Četrtega aprila je bila stavka uradno proglašena, policija pa mobilizirana z ukazom, da zlomi stavkarje. Študentske stavkovne straže so trdno stale na svojih mestih in vsakega aretiranega stavkarja je zamenjal nov stavkar.

Prva žrtev tega dne je padla. Ubit je bil študent Žarko Marinković.

Študentske vrste so se še bolj zgostile in učvrstile.

Stavka je trajala 25 dni.

Študentje so izvojevali zmago.

Tako so zapisali kronisti.

To je bilo leta 1936.

Pred tednom dni je bila proslavljena peta obletnica četrtega aprila, Dneva beograjskih študentov.

Teden, v katerem smo se s ponosom spominjali aprilskih dogodkov in zmage, ki so jo izbojevali nosilci svoboljubnih misli.

Teden, v katerem smo bili prešerni in mlajši kot običajno, nežnejši in pametnejši kot navadno. Enostavno rečeno: to je bil najbogatejši in najbolj razigran teden beograjskega študentskega leta.

Naj vam, brez pretenzij, prišepnemo, kaj je bilo: tisoč pesmi na festivalu poezije — na tem malem prazniku lepih besed in misli, srečanje kulturno-umetniških društev jugoslovanskih univerz, tekmovanje v govorništvu in recitiranju, festival znanosti, festival glasbe jugoslovanskih študentov, prve Aprilske nagrade za družbeno delo in ustvarjanje, razstava slik, ho-ruk pregled delovnih brigad, premiera univerzitetne eksperimentalne scene in številne druge akcije.

Tradicionalni karneval beograjskih študentov, na katerem so: kobile predstavljale najboljše filmske zvezde, ki so zasijale na inozemskem filmskem nebu; na katerem so profesorji pisali učbenike; v menzah so servirali pivo; na katerem je bilo na izpitih dosti desetice; po parkih ljubezh; na katerem so gospodinje spoznale nov zakon o gnetenju teles; na katerem je bila reforma uboga sirota... zdaj že drugo pomlad zamenjuje »urnebes« (srb. beseda, ki pomeni hrup), ki predstavlja študentski smeh in humor.

Letošnji hrupni pregled šegavega duha pod popularnim naslovom »Urnebes« ni izpolnil upov »urnebesnikov«. Kajti treba je bilo videti enkrat sejem v peklju, študenta, ki študira po JUS, študenta, ki se, pasoč ovce, uči esperanto, študenta, ki se je vključil v študentsko zadrugo in s tem končal svoje, pa zdaj čaka, da prične teči mleko raznašalcev mleka... Vsega tega pa so le malo videli.

Beograd je bil okrašen in pripravljen za »urnebesno« atmosfero, miličniki so čuvali dostop do dvorane herojev, v katero nisi mogel brez limone in vabila, na katerem je pisalo:

»Naš dan je dan atomskih čudes in raznih »Urnebesov«, dan osvoboditve dela, izpolnjevanja pomad, lažnih brad in karnevalskih parad, tri za groš in še ženskih pravic in radioaktivnih trav, hreščanja, ilegalnih nastavitev in rotacijskih premestitev, porodniških bolečin...

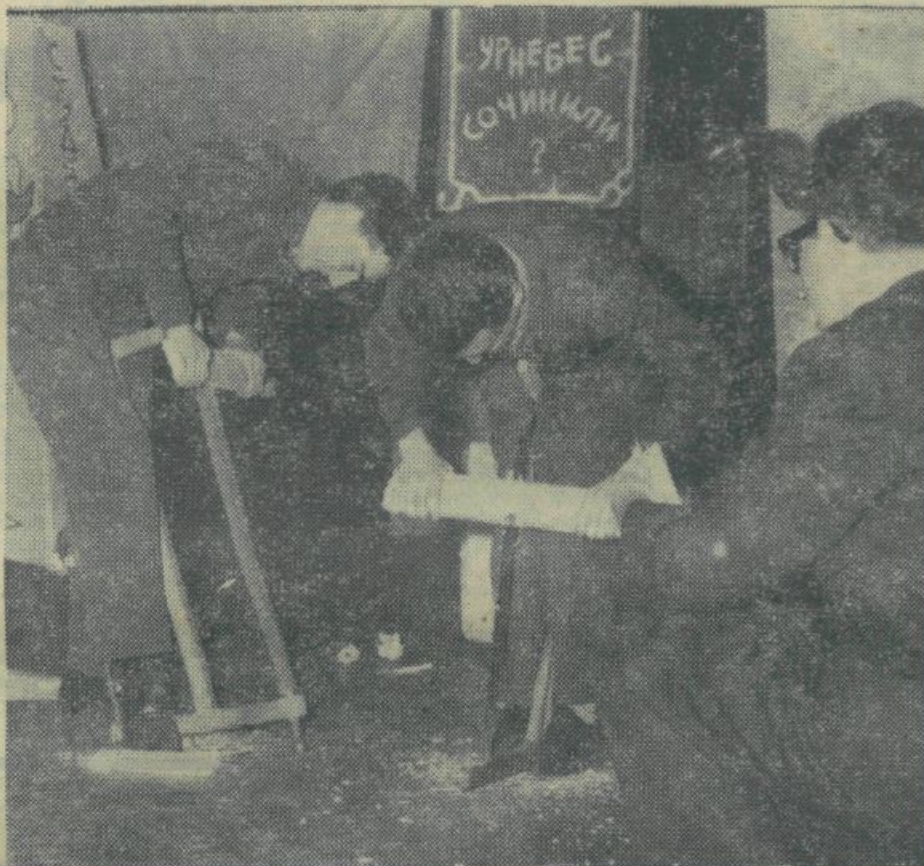
Tega dne slišimo kričanje, odmeve, kikirikanje, skakanje sem ter tja, krik in vik, politiko, fakte, akte in lakte.

Ta dan bodo preživeli tisti, ki se divijo čemurkoli, kajti vsakodnevna graja nima konca. Če vam je tesno in želite živeti »urnebesno«, se obnašajte neumestno, psujte presno in častite resno, bodite razredno zavedni in vsakogar zafrkavajte častno, potem, brate, pridj prej, kajti drugi zavzemajo prostor, a to je jasno, v nedeljo je prepozno!

»Urnebes« ima svojo zgodovinsko obrazložitev, znanost pa je ugotovila, da je najbolj originalen »Urnebes« napravil Adam z Evo, pa tudi človeški rod, ko je sestopil z dreves, končno pa so to bile tudi mnoge politične akcije Zveze študentov.

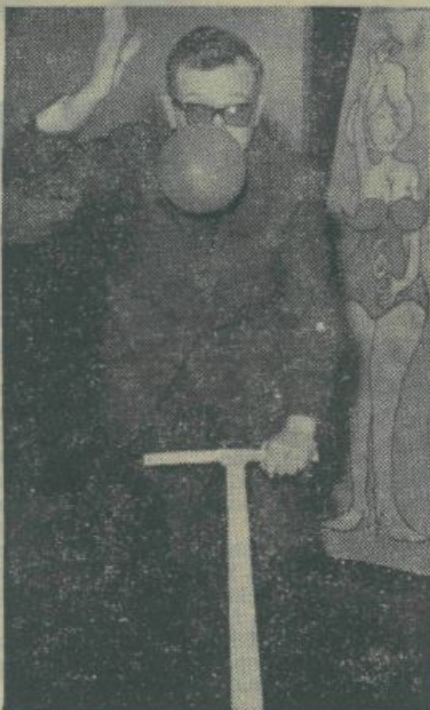
Urnebesni program »Urnebesa«: pevsko tekmovanje za zlati glas za najbolj zlato grlico oziroma goloba, za najboljšega brbljača, imitatorja, žagarja, zbiralca belega in rumenega denarja, vrača in misleca — vse to ob urnebesni jazz glasbi »valjevskih dečkov«, nabitosti plinskih celic in kričanju kot na nogometnih stadionih.

Fant, ki je preko noči postal mislec (kot se to navadno dogaja), je stresal

Tekmovanje v žaganju za tiste, ki so pozabili, da se kruh služi z delom. Slika levo spodaj: Satirični prikaz študijske reforme. Desno spodaj: V lepem telesu — zlat glas

URNEBES — KARNEVAL BEOGRAJSKIH ŠTUDENTOV

Specialno za Tribuno:

J. Bukelić, M. Vukotić

Foto: Č. Urošević

velike misli iz majhnih možganov. Najprej je bila na vrsti ljubezen. Zoolška definicija ljubezni: to je kletka, v katerem sta ena lisica in ena opica. Gradbenik misli, da je ljubezen most, šofer vzporeja ljubezen z zaganjačem, tramvajer pa s karto, ki velja le za določeno vozilo. Za mesarja je ljubezen velika votla kost, katero študentje včasih pojedjo za inspiracijo. Matematik avtoritativno trdi — ljubezen je enačba z dvema neznankama, rešuje se pa z metodo zamenjave ali metodo kontracepcije.

V dvorani dim: svečano so sežgali petice in jih podarili otrokom absolutov. Napovedovalec je med publiko metal bonbone in čokolado. Publika jih je lovila, vračala pa je projekte, aviončke, pretihotapljene limone. Med tem se spektakel akustično in vizuelno oblikuje: mladenič imitira svoje: ga daljnega prednika — opico, kako je banane. Publika kriči:

»Ua, on ne imitira, je kakor prava opica. Spravite jo nazaj v kletko.«

Daljnega sorodnika opic so spravili nazaj v sobo za izvajalce.

Za tiste, ki so pozabili, da lahko kruh tudi zasluži s fizičnim delom, so prikazali ritual žaganja, takoj zatem pa je pričelo tekmovanje v zbiranju novčičev. Kolega, ki se je zaletel proti vrsti, kjer so sedeli visoki gostje, ni dobro računal in je utrpel poraz. Zbral je najmanj denarja, kar je še en dokaz, da so visoki gostje imeli samo debel denar. Denar, zaslužen na tako lahek način, so telegrafsko poslali organizatorjem festivala Beograjska pomlad.

Na zidovih so visele barvne karikature.

Iz študentovega želodca je volk renčal na študentsko menzo: človek brez iluzij si je hrambo odtrgal glavo, stopil nanjo z levo nogo, z desno roko pa si je privil na vrat parolo: »Kdor dela — tvega svojo glavo!« prava opica je vodila za roko študenta na fakulteto; med dvema rogovoma nekega veterinarja so se sušili diskretni in miniaturni deli ženskega perila.

Publiki so razdelili bele lističe in ji ukazali, naj piše pesmi. Najboljši verz je bil obenem tudi najkrajši: »Uporabi in vrni!«, namenjen pa je bil umetnikom-plagiatorjem.

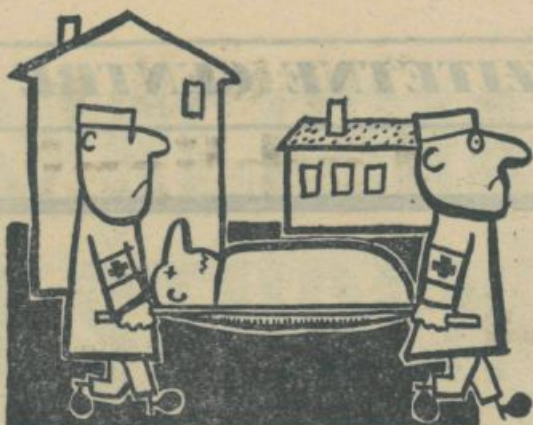
»Urnebesniki« niso smeli padati v nezavest, ker je bilo to moderno pred leti, tokrat pa bi to vzbudilo veliko ogorčenje med upravniki študentskih menz, ker bi bila to najbolj očitna anti-reklama beograjskih metafizičnih jedilnikov.

Beograjski »urnebesniki« so si morali na koncu zapomniti nekoliko nasvetov, le-te pa iz kolegijskih razlogov posojajo svojim ljubljanskim kolegom: »Ženska je kot parket — treba jo je večkrat pooblati.«

»V tramvaju odstopite prostor invalidom in starejšim, morda bo bog dal, da tudi vi doživite neko reformo šolstva.«

»Če so profesorji podobni mačkam, študentje pa mišim, komu so tedaj podobni asistenti?«

(Publika je skandirala: Podganami!) »Zaljubljena študentka je podobna ovci. Vse ovce pa niso podobne študentkam.«

VIŠJA ŠOLA ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE

Zadnjič smo se poslovili od fakultet, danes pa obiščimo VISJO SOLO ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE. Marsikateremu dekletu je pri srcu poklic medicinske sestre ali fizioterapevke. Izberejo si ga večinoma tiste, ki se želijo posvetiti skrbi za bolnega človeka, tiste, ki jim to delo pomeni tudi dosti več kot zgolj poklic... Brez tega hojenja pomagati, skrbeti, negovati, je to lahko za marsikatero težak poklic... Višja šola za zdravstvene delavce ima tri oddelke: oddelke za medicinske sestre, oddelke za fizioterapevke in oddelke za rentgensko tehniko. Podrobneje si bomo ogledali le prvi oddelke — za višje medicinske sestre.

Številke povedo, da si vsako leto izbere poklic višje medicinske sestre okrog 50 novink. Prihajajo največ z gimnazij, ne manjka pa jih tudi z drugih srednjih šol. Tista, ki nima popolne srednje izobrazbe, pa se s pozitivno opravljenim sprejemnim izpitom iz biologije, fizike, kemije in slovenščine še vedno lahko priključi družbi višjih sester.

STUDIJ traja tri leta. Do sedaj je bil enoten, nerazdeljen. Reforma pa za prihodnje leto obeta, da si boš lahko v drugem letniku izbrala eno od treh smeri: socialno-medicinska smer bo dajala več poudarka patronaži, delu na terenu; zdravstveno-organizacijska smer pa te bo bolj usposabljala za delo v bolnišnicah. Če pa boš želela postati medicinski ali higienski instruktor, te bo verjetno zanimala pedagoška smer.

PREDMETI. Prvo leto boš poslušala naslednje predmete, ki jih boš vpisala v I. semestru: etika zdravstvenega delavca in osnovna nega bolnika, tehnika in organizacija gospodinjstvih del (zdrava prehrana), higiena, organizacija zdravstvene službe, anatomija in fiziologija ter angleški ali nemški jezik.

To vse te torej čaka v prvem semestru. Precejšnje breme. Vztrajnosti tu ne sme manjkati. To je tako imenovana pripravljalska doba, katere namen je, da se v njej prekalš za nadaljnje delo ali — odpadeš. Vsakdo pač ni za vsak poklic. Res jih ni mnogo, ki odpadejo, vendar se nekatere v tej pripravljalski dobi vseeno prepričajo, da začetno srečanje z bodočim poklicem zanje ni preveč ohrabrujoče.

Študijski režim je sila oster. Po prvem semestru moraš opraviti izpite iz vseh predmetov.

Drugi semestri ti prinese venec novih predmetov: patologija, farmakologija, psihologija, medicinska propevika, tuji jezik, slovenski jezik, uvod v družbene vede in pedagoška vzgoja.

PRAKSA je ena bistvenih obveznosti vsake »sestre«. Vsak dan razen v soboto ji boš posvečala štiri ure (navadno od šestih do desetih jutrajši). Popoldne te čakajo še predavanja, tako ima sleherni dan izrazito delovno obeležje. — Zjutraj boš v bolnišnicah opravljala posle, ki so le del opravil medicinske sestre: postiljanje, pospravljanje bolniških sob, dajanje injekcij, izpiranje želodca, ušes in podobno. Vse to si se že prej naučila v šoli v kabinetih.

Poleg te prakse čez leto, pa te čaka še obvezna počitniška praksa. Prebila jo boš en mesec v kaki bolnišnici.

VAJE so iz mikrobiologije, kjer gledaš preparate in mikroskopiš ter iz praktične nege bolnika.

IZPITI. Brez ponavljanja: študij je zahteven. Po prvem semestru so vsi izpiti. Po drugem semestru pa se ta pesem ponovi. Vsi izpiti so pogoj, če želiš dobiti »vizo« za v drugi letnik. Prvi semestri povzročajo na izpitih največ stih las praktična nega bolnika, na koncu leta pa je tak izpitni »babava« farmakologija. »Žrtve« ni so redke.

LITERATURA. Knjig ni ravno na pretek, zato pa ne manjka skript. Ker pa so vsa predavanja obvezna, si boš lahko sestavila tudi dobre in koristne lastne vire »literature«.

ŠTIPENDIJE, pravijo, da so redke gost pri sestrah. Redke so tako srečne, da jo imajo. Mnoge rešujejo iz finančno-eksistenčne stiske sklad za samopomoč in lastno — honorarno delo (nočno delo v bolnišnicah, patronaža in podobno).

INTERNAT, stanovanje v njem je zagotovljeno vsaki, ki se vpiše na višjo šolo za zdravstvene delavce. Enomesečni »penziona« v njem je zaokrožen na 11.000 dinarjev. Skratka: kar se tega tiče, ti je prihranjena marsikatera velika skrb, ki davi mnoge druge študente-novince, ki se lovijo po Ljubljani za skromno sobico. Vselila se boš lahko že dan, dva pred 15. septembrom, ko se začne predavanje.

ZA KONEC le še samo to! Ko sem bil na obisku pri njih, so mi »sestre« zabičale: »In to napiši, da naj nobeni ne manjka veselja in volje do dela. Volje do vsakršnega dela.« V začetku je treba vaditi tudi živce, ker se seznanjaš s povsem novim okoljem. Je pa to poklic, ki lahko nudi človeku veliko zadoščenje, če ga le pravilno vrednoti.

PRIPOMBA. Študij na oddelkih za fizioterapevke in rentgenske tehnike traja le dve leti. Vpis nanju je le vsako drugo leto. Letos ne bo vpisa na fizioterapevski oddelke, zato ga ne kaže predstavljati.

V prihodnji Tribuni si bomo ogledali visoko šolo za telesno kulturo.

srednješolcem

NOVICE Z VŠTK

Visoka šola za telesno kulturo je — bolj kot katerakoli fakulteta — ob reformi visokega šolstva naletela na ogromne organizacijske, kadrovske in študijske težave, saj ima šola v našem sistemu izobraževanja strokovnjakov poseben, izjemen položaj glede na to, da je šele pred nekaj leti napravila prve korake. Profesorski zbor in študentje se dnevno srečujejo z različnimi problemi. Značilnost, ki jo je moč že na prvi pogled opaziti, je močna študentska organizacija in prizadevanje profesorjskega zbora in študentov, da bi kar najbolj hitro in ugodno rešili razna že navedena vprašanja.

Na letni skupščini v zadnjem mesecu lanskega leta so študentje sprožili nekatera vprašanja v zvezi s študijsko reformo. Kot primer navajamo predmet Organizacija telesne kulture, ki se je prej predaval in obravnaval zgolj kot zgodovinski pregled. Skupščina pa je temu predmetu dala novo vsebino. Organizacijo telesne kulture predavajo »ljudje iz prakse«, ki študentom pokažejo konkretno obravnavo primera organizacije npr. atletskega tekmovanja, skupnih treningov določenega kroga športnikov itd... Predavatelji tega predmeta so vodilne osebnosti telesne kulture v Sloveniji.

Veliko so razpravljali tudi o vprašanju nazivov. Smučarska zveza Slovenije podeljuje strokovne nazive: vadiatelj in učitelj smučanja diplomantom smučarskih tečajev, ki jih Zveza prireja. Znanje smučanja študentov VSTK se po I. stopnji prav nič ne razlikuje od smučarskega vadiatelja, prav tako ni razlik v slabo diplomantov II. stopnje s smučarskimi učitelji. Letos so študentje prvič dobili take značke, ki so priznanje strokovnosti. Medtem ko je to vprašanje ugodno rešeno za smučarje, razmerje s Plavalno

zvezo Slovenije do teh vprašanj nazivov še ni rešeno.

Med akcije Zveze študentov visoke šole za telesno kulturo navzven štejemo organizacijo smučarskega prvenstva univerze. Tekmovanje med fakultetami je bilo v Kranjski gori.

Zadnji sklep združenja na šoli je, da bodo sodelovali pri pohodu ob žici okupirane Ljubljane. Sodelovali bodo kot tekmovalci in kot pomoč organizacijskemu odboru.

Študentje VSTK so se udeležili vseh tekmovanj v športnih panogah, ki so bila izvedena na univerzi. Kot požrtvovalni in izdržljivi tekmovalci so zasedli povsod najvišja mesta.

Sodelovanje z drugimi fakultetami bo potrjeno s športnim srečanjem z biotehnično fakulteto.

Letos bo šola dala pet brigadirjev. Glede na število slušateljev na šoli je to res majhno število, upoštevati pa moramo specifične pogoje šole. Težave so v tem, da so študentje tudi v letnih počitnicah vezani na šolo: ture, plavalni tečaji in drugo.

Svobodna katedra odigrava pomembno vlogo na šoli. Pred časom so imeli dve predavanji o predosnutku nove ustave, potem pa še več strokovnih in poljudnoznanstvenih ter potpisnih predavanj.

V kratkem bodo priredili srečanje z DIF iz Zagreba. Srečanje bo zajelo športna tekmovanja in izmenjavo izkušenj.

Študentska organizacija na VSTK ima ogromno zaslonbo pri študentih na tej šoli. Zato tudi večina njihovih akcij uspe. Trenutno je v teku akcija za borbo proti slabim študijskim uspehom in pomoč drugemu letniku pri težavah, s katerimi se bori vsak študent I. stopnje. Bsl.

...in višje pedagoške šole

Višja pedagoška šola zavzema v naši organizaciji poseben položaj. Posebnost je v tem, da šolanje študentov na tem zavodu traja manj časa kot je normalno štiri letno šolanje na univerzi! Zgoščenost pouka zahteva od študentov maksimalne napore: predmetnik imajo precej natrpan in njihov študij je zgoščen ter jemlje študentu te šole tudi tisti čas, ki je drugim študentom na razpolago kot prosti čas. Upoštevati pa moramo še eno dejstvo, namreč, da so študentje te šole na različnih oddelkih in da se zaradi tega bolj poredko srečajo, kar ima za posledico manjšo aktivnost študentske organizacije.

Kljub temu, kar smo navedli, smo le dobili nekaj novic, ki kažejo na delo in prizadevnost aktivistov na šoli.

V začetku leta so organizirali brucovanje, pripravili pa so tudi več družabnih prireditev. Zdaj se pripravljajo na praznovanje 1. maja. Proslavo bodo organizirali za vse oddelke na šoli.

Začela se je tudi akcija za mladinske delovne bradade. Višja pedagoška šola, ki šteje 203 študentov, bo letos dala 10 brigadirjev.

Krvodajalske akcije niso organizirali, ker o njej niso bili pravočasno obveščeni. Največja aktivnost se je pokazala pri študiju predosnutka nove ustave. Razprave po letnikih so se največkrat povezovale z vprašanji dela prosvetnih delavcev. V okviru ideološko — političnega pro-

grama so v teku priprave za kompleks predavanj o vlogi in delu pionirskih organizacij na osemletkah, govorili pa bodo še o združništvu pionirjev.

Pred kratkim je bila posebna skupščina šole, ki so se je udeležili razen študentov še vsi predavatelji. Osrednja tema razgovorov je bila vrsta predlogov o novi obliki diplomiranja na posameznih skupinah. Po tej obliki naj bi bil študent pri izdelavi svoje diplomske naloge bolj samostojen in diplomski izpit naj ne bi bil samo golo ponavljanje v dveh letih preštudirane snovi. Na tej skupščini so tudi poudarili, da je potrebno najti nek sodobnejši način omogočanja študija, saj študentom jemlje zapisovanje in prepisovanje predavanj ogromno časa.

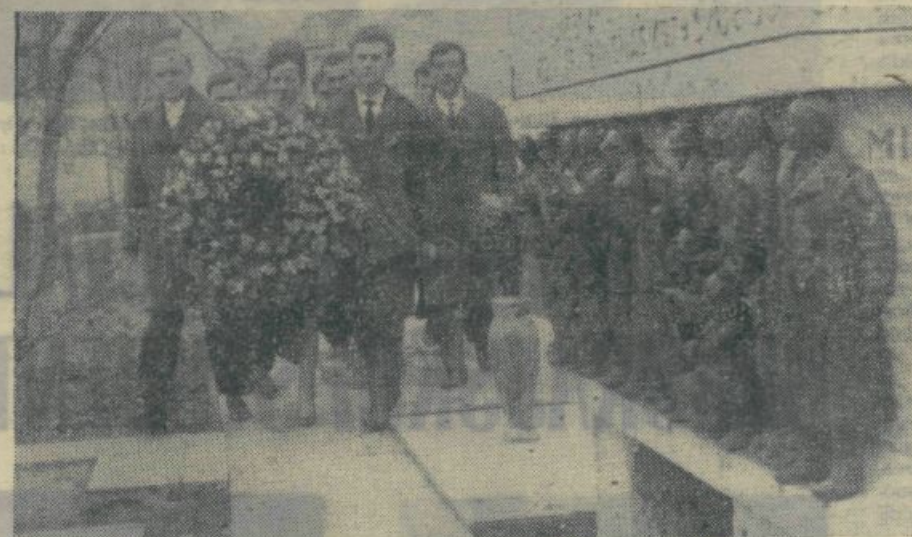
Sportno življenje na VPS je bolj slabo razvito; prav tako tudi nimajo primernih prostorov.

Združenje na VPS se je odločilo, da bodo študentje te šole tudi letos sodelovali na tradicionalnem pohodu ob žici okupirane Ljubljane, in sicer z dvema ekipama.

Zdaj pripravljajo občni zbor počitniškega aktivna Počitniške zveze. Računajo, da bo ta aktiv štel več kot petdeset članov.

Aktivnost študentov na šoli se kaže tudi v delovanju organizacije Rdečega križa. Ta organizacija šteje okrog 70 članov. Delegati z VPS pa so se udeležili tudi republiške konference Rdečega križa.

Bsl.

— V torek, 9. aprila ob 13.30 uri, so na grob Borisa Kidriča položili venec predstavniki ljubljanskih študentov. — Ali smo ti mogli s tem vencem dokazati, da še nismo pozabili tvoje nesebične vneme pri boju zatiranih in izkoriščanih, tvojega nemajhnega deleža v narodnoosvobodilnem boju, tvojih sodobnih marksističnih pogledov na ekonomiko in tvojega ostrega nastopa proti birokratičnemu stalinizmu? — Naš venec je izraz spomina nate, velikega revolucionarja, rodoljuba in komunista, človeka, ki je bil pripravljen žrtvovati svoje življenje za napredno idejo. Naš venec in množica drugih dokazujejo, da deset let še ni moglo izbrisati velikega spomina nate...

TEDEN STROJNIŠTVA

V okviru tedna strojništva, ki je bil od 4. — 7. aprila v Ljubljani, so tekmovali v športu predstavniki devetih strojniških fakultet Jugoslavije, med najvažnejše pa sodita posvetovanje dekanov s študentskimi predstavniki in študentskih predstavnikov med seboj.

Prvo posvetovanje je potekalo v znamenju referata ljubljanskega dekana fakultete za strojništvo — Povezovanje fakultete z industrijo. Ena bistvenih ugotovitev je, da mora imeti fakulteta, če hočemo dvigniti kvaliteto študija, primerne laboratorije; zlasti pereča je njihova oprema, ki fakultetam ne ustreza, ali je sploh nimajo. Kljub izrednim vlaganjem državnih sredstev v šolstvo je nujno uporabljati industrijske in inštitutске laboratorije, ki čisto niso niti polno zasedeni.

Prav tako je problematično opravljanje počitniške prakse, ki mora biti kvalitetna, programirana in ki jo morajo voditi ljudje iz podjetij; to bo vsekakor treba zagotoviti. Posebne težave imajo velike fakultete, ker industrijski laboratoriji niso primerni za tako številan obisk. Po drugi strani pa, začuda, opažamo na mlajših fakultetah (reška, novosadska) slabšanje stikov z industrijo, ker je industrija, čeprav so

te fakultete ustanovili na njeno pobudo, brezbrizna za njihove težave.

Zanimivo, da je v Sloveniji zaposlena v kovinski industriji le ena tretjina diplomantov fakultete za strojništvo, ostali so v vseh mogočih panogah industrije, ki pa seveda ne kaže zanimanja za šolanje tega kadra na fakulteti.

Posebna akcija ljubljanske fakultete, ki je vzbudila veliko zanimanje ostalih predstavnikov, je litostrojki teden na fakulteti in njegov drugi del, ki bo v kratkem v Litostroju. Za tako sodelovanje se zanimata tudi Strojna tovarna iz Trbovelj in TAM.

Posvetovanje se je nadaljevalo po drugem referatu študentskega predstavnika o stopenjskem študiju. Razpravljali so o problemu zaposlitve po 1. stopnji in o drugih problemih. Naznačili so težave in izboljšave poučevanja družbeno-ekonomskih ved; to pa rešuje tudi ZSJ, ZK in fakultetne uprave.

Študentski predstavniki so se med seboj pomenili tudi o brigadah, partizanskem pohodu in ostalih akcijah za tesnejše sodelovanje vseh fakultet za strojništvo.

Lucijan Vuga

Kakor povsod drugod po svetu, tako tudi študentje v Aleppu po predavanjih radi pokramljajo o vseh mogočih dogodkih.

Kaj je ANPE?

Kratika ANPE je okrajšava za mehiško nacionalno študentsko tiskovno organizacijo – Asociacion Nacional de Prensa Estudiantil. Čeprav je ANPE ena izmed novjših organizacij, zavzema kljub temu vidno mesto v današnjem življenju mehiških študentov. Z današnjim sestavkom želimo dati našim bralcem splošen pregled in jih seznaniti z delom in cilji te organizacije.

ANPE se je ustanovila leta 1956 v San Luis Potosiju na 1. nacionalnem kongresu mehiških študentov – žurnalistov. Skupina študentov tamkajšnje univerze je sklicala ta kongres z namenom, da bi ustanovila to študentsko tiskovno združenje. Ta zbor študentov je izvolil predsednika, ki je pozneje prevzel vodstvo 2. nacionalnega kongresa študentskega tiska ob koncu leta 1957 v Queretaru. Tukaj se je po izdelavi in odobrenju statuta ANPE tudi legalno ustanovila. V prvem členu statuta te organizacije lahko preberemo, da obsega ANPE vse časopise in tednike, ki vsebujejo in objavljajo misli in prizadevanja študentov.

Danes, po šestih letih svojega obstoja, šteje ANPE 130 članov, med katerimi so razen lokalnih študentskih publikacij tudi internacionalne organizacije, nacionalno tiskovno združenje in nacionalna zveza študentov. Dejavnost ANPE je tesno povezana z delom združenja mehiških študentov in z drugimi organizacijami posameznih univerz v deželi.

ANPE, ki ni ne politična in ne religiozna organizacija, si je za svojo nalogo zadala sledeče cilje:

a. doseči združitev študentskih žurnalistov vse države, pri tem pa se izogibati diskusij politične in religiozne tematike v samem združenju.

b. Zastopati princip svobode tiska za študente – časnikarje in zagotoviti popolno neodvisnost publikacij od univerzitetnih in državnih oblasti.

c. Podpirati dvig kulturne ravni svojih članov (glede na vsebino publikacij) in pripomoči tudi k zbolšanju njihovega finančnega stanja.

d. Prispevati k uresničitvi demokratskih principov človeškega dostojanstva in socialnih pravic na nacionalni in mednarodni podlagi.

Dejavnost združenja je zelo mnogostrana, saj sega od čistih informativnih podatkov do prispevkov o kulturnem in javnem življenju na univerzah v deželi.

Informativni bilteni in druge publikacije, ki redno izhajajo, dobijo razni časopisi, člani tega združenja. Organizirajo se kongresi, na katerih razpravljajo študentje o problemih študentskih publikacij in drugih časopisov. Do sedaj je ANPE organizirala štiri take nacionalne kongrese. Kot dopolnilo tem kongresom organizira združenje več rednih seminarjev, na katerih razpravljajo o posameznih problemih. Izvajajo se tudi nabiralne akcije, ki služijo v glavnem za to, da dobe študentje

finančno pomoč za prepotrebne študentske časopise. ANPE je uspelo dobiti sredstva za kritje finančnih stroškov precejšnjega števila svojih časopisov.

Delo ANPE na kulturnem področju je zelo važno. Redno se organizirajo razna tekmovanja, razstave in predavanja. Združenje je pod naslovom Prensa Estudiantil 1962 lani organiziralo veliko nacionalno tekmovanje v študentskem tisku.

Višek dela na kulturnem področju je bil 1. nacionalni umetniški festival, ki je bil od 25. do 30. avgusta 1962 v Xalapaju. Prvič v zgodovini mehiške študentske organizacije se je organiziral Teden kulturnih dogodkov, pri katerem je sodeloval ves mehiški narod. Razpisana so bila tekmovanja v prozi, poeziji in fotografiji, organizirala so se predavanja in razstave slik, kipov in umetne obrti, poleg tega pa so bile na sporedu tudi plesne, baletne in operne ter dramske prireditve.

Načrt dela za leto 1963 vsebuje med drugim tudi naslednje naloge: organiza-

cijo 5. nacionalnega kongresa študentskega tiska, na katerem naj bi se predlagalo in razpravljalo o etičnem kodeksu študentskega tiska; organizacijo najmanj dveh študentskih seminarjev, ki bi obravnavala predvsem socialne teme; štirinajstdnevno izhajanje biltena in drugih informativnih publikacij ter mesečno izhajanje časopisa Prensa Estudiantil, ki je uradno glasilo ANPE; organizacijo korespondenčnih seminarjev za člane združenja; pravico za izvedbo nacionalne oglasne agencije, kakor tudi rednih agencij, ki naj bi prikrile pomanjkanje raznih oglasov v študentskih časopisih; pospešitev organizacije lokalnih študentskih združenj; razširitev tehnične pomoči svojim članom; pospešitev osebnih stikov med študenti – žurnalisti in organizacijo potovanj v tiste dele dežele, kjer nima študentsko časnikarstvo še nobene podlage; organizacijo 2. nacionalnega umetniškega festivala in drugih kulturnih prireditev.

Po besedah Jose de Jesus Gonzalesa, predsednika ANPE, stoje pred študentskim tiskom še mnogi nerazvozlani problemi, ki jih je treba čim prej rešiti. »Povečati želimo obseg združenja ter ga okrepiti in izboljšati. Naloge in smernice našega dela so jasno začrtane in v nas tli nebrzdana želja; da izpolnimo naše poslanstvo.«

Po Student Mirror Branko Radošević

NOVA UNIVERZA V ALEPPU

Leta 1946 se je v Aleppu (Sirija) ustanovila tehniška fakulteta pod pokroviteljstvom sirijske univerze v Damasku. To tehniško fakulteto lahko imamo za zaroček univerze v Aleppu. Predavanja so v arabskem jeziku, prav tako kakor na univerzi v Damasku; tujezemski profesorji pa lahko predavajo tudi v francoskem jeziku.

V začetku so na tej tehniški fakulteti usposabljali inženirje v raznih panogah tehnične znanosti. Šeasoma pa je postalo jasno, da je potrebna tudi ožja specializacija. V ta namen so organizirali specialne kurze za mehaniko, elektriko in arhitekturo.

Potreba po akademskih izobraževanjih je v Siriji vedno večja in univerza v Damasku ne more več zadostiti potrebam. Zaradi tega je bil leta 1958 izglasovan zakon, ki določa osnivanje samostojne univerze, katere bi naj v začetku sestavljali agronomska in tehniška fakulteta. Ti dve fakulteti sta bili v severni Siriji zelo potrebni, ker je vlada v tem delu države planirala mnogo agrarnih in industrijskih projektov. Med te spadajo velike bombažne plantaže, rafinerije nafte, tri tovarne cementa, projekti za cestno železnico itd. Med te projekte spada tudi veliki jez na Eufratu. Vsi ti veliki načrti pa poleg drugih znanstvenikov zahtevajo strokovnjake, ki bodo svojo tehnično izobrazbo dobili prav na univerzi v Aleppu.

Na agronomske fakultete se lahko študirajo naslednji promet: splošna botanika, geologija, geografija, geokemija, rastlinska morfologija, mineralogija, zemlje, agromorfijska, gradnja plantaž, gozdarstvo, borba proti mrčesu, poljedelski stroji itd.

Leta 1961 se je obema fakultetama pridružila tudi pravna fakulteta. Na tej je zakoreninjena stara arabska tradicija, medtem ko sta pa ostali dve popolnoma moderno urejeni. Potreba po tej fakulteti v Aleppu ni preveč velika, ker študira na pravni fakulteti v Damasku zadostno število pravnikov. Zaradi tega ta fakulteta ne potrebuje posebnih laboratorijev in

drugih inštitucij, ki jih imajo druge univerze.

V prihodnosti nameravajo v Aleppu ustanoviti tudi medicinsko fakulteto in fakulteto za literarne znanosti. Trenutno je v Damasku samo ena taka fakulteta.

Na univerzi v Aleppu študira okoli 1500 študentov, katerih večina je vpisana na tehniški fakulteti. Po številu študentov sledi nato agronomska in na koncu pravna fakulteta. Na vseh fakultetah je vpisanih približno 500 študenti.

Problem splošne izobrazbe in specializacije je tudi na univerzi v Aleppu zelo aktualen in se o njem mnogo razpravlja. Potreba po splošni izobrazbi je pri akademsko izobraženem človeku nujna, kajti večkrat mora v različnih življenjskih in družbenih problemih nastopati kot svetovalec.

Pri pospešenem študiju na univerzah v Damasku in v Aleppu imajo študentje le malo časa za raziskovalno delo. Nalogo raziskovanja je trenutno prevzela Znanstvena raziskovalna družba, ki je bila ustanovljena leta 1957 in ima mnogo dopisnih članov v vseh delih sveta. Ker so njena sredstva omejena, skušajo vreči novo luč le na področja zgodovine, medicine in naravnih znanosti. Znanstvena raziskovalna družba si prizadeva, da bi raziskala razne bolezni, ki so značilne za njihova domača področja, kot na primer koe in podobne bolezni. Raziskovalna dela te družbe zavzemajo tudi druga področja. Tako poskušajo najti čim boljše metodo za pridelavo tobaka, ugotavljajo prirodne zaklade v Siriji itd. Ukvarja se tudi s povezavo med indogermanskimi in semitskimi jeziki ter z arheološkimi in zgodovinskimi študijami. Nadalje študira tudi socialne in psihološke faktorje na področju medicine.

Znanost ima internacionalen značaj. Človeštvo si že dolga tisočletja prizadeva, da bi znanstveno raziskalo razne naravne pojave, pojave v družbi in drugod. Namen Znanstvene raziskovalne družbe v Aleppu je, da tudi ona prispeva svoj delež.

Po Studentenspiegel

Švedi v Ljubljani

Prejšnji teden je bila gost republiškega centra klubov OZN delegacija švedskega študentskega gibanja za OZN. Delegacijo sestavlja pet članov, vodi pa jo predsednik gibanja Lars Erik Blomqvist. Ostali člani delegacije so predsedniki posameznih gibanj v Götteborgu, Stockholmu in Londonu. Med njimi je bil tudi delegat iz Južne Rodezije, ki študira na Švedskem. Gostje so ostali v Ljubljani od 2.—12. aprila, v petek, dne 12. aprila, pa so odpotovali v Beograd, kjer bodo dva dni gostje jugoslovanskega predstavnstva za OZN. Obisk v Beogradu je pripravil republiški center v Ljubljani, švedske goste pa bosta sprejela tov. Simić in tov Borković.

Naša delegacija bo vrnila obisk v septembru letošnjega leta. Naši študentje so se spoznali s svojimi švedskimi vrstniki lani na letni skupščini mednarodnega študentskega gibanja za OZN — ISMUNA (Skupščina je bila v Grčiji).

Švedski gostje so obiskali okrajne centre klubov OZN v Mariboru, Kopru in Celju. Bili pa so tudi v Ravnah in Slovenjem Gradcu. Presenečeni so bili nad odlično organizacijo klubov OZN, še posebej zaradi mladih ljudi, ki sodelujejo v teh klubih, ter pozdravili organiziranje delavskih in kmečkih klubov OZN. Zelo so se zanimali tudi za našo družbeno-politično ureditev.

Med bivanjem v Ljubljani je švedska delegacija obiskala tudi centralni komite LMS, kjer jih je sprejel predsednik društva OZN dr. Jože Potrč in se z njimi držal v daljšem razgovoru. Bili so tudi gostje univerzitetnega odbora; tu jih je sprejel Andrej Škerlavaj.

Obiskali so tudi nekaj naših turističnih postojank (Velenje, Postojna, Lipica) in bili nad lepoto pokrajine zelo navdušeni.

B. R.

TELEGRAMI

Kongo

Na univerzi Lovanium v Leopoldvillu je bilo v preteklem šolskem letu vpisanih več kot tisoč študentov iz treh kontinentov. Univerza bo dobila še dodatne prostore, tako da bo lahko že leta 1970 sprejela več kot 3000 študentov. Fordova institucija je že obljubila 5000 dolarjev za potrebe univerze.

ZAR

Približno 12 odstotkov od 133.956 študentov, ki so lani študirali na petih univerzah v Združenih arabskih republikah, je bilo tujecev. Teh 16.000 tujih študentov je prišlo iz 10 arabskih in 30 ne-arabskih dežel. Vlada ZAR je odobrila 7 milijonov egiptovskih funtov za štipendije tujim študentom.

Finska

Organizacija Experiment in International Living — EIL je podelila nekaj tako imenovanih ambasador štipendij finskim študentom. Dana jim je možnost, da v letnih mesecih spoznajo življenje v inozemstvu in da navežejo osebene stike s prebivalstvom. Potne stroške pa si mora plačati vsak štipendist sam.

Avstrija

Od 1. do 3. marca je bil na Dunaju sestanek prezidija Internacionalne zveze socialistične mladine. Na dnevnem redu je bila med drugim tudi priprava za naslednji kongres, ki bo avgusta v Oslu; obravnavali so tudi vprašanja tesnejšega sodelovanja med evropskimi organizacijami, ki so včlanjene v Internacionalni zvezi socialistične mladine.

Vietnam

Svetovna univerzitetna služba (World University Service — WUS) v Vietnamu si prizadeva, da bi vietnamskim študentom priskrbel čim več knjig in študijskega materiala. Generalni sekretariat WUS v Genevi je že naročil pri tujih založnikih knjige za WUS v Vietnamu. Nacionalni komite WUS je zaprosil za pomoč vse nacionalne komiteje, da bi pomagali vietnamskim študentom.

Prizor iz najboljšega poljskega satiričnega gledališča STS iz Varšave, ki je po gostovanju v Sarajevu nastopil tudi v Beogradu.

Ob virih čiste umetnosti

Srečanje s poljskimi umetniki, člani Teatra STS iz Varšave

Na četrtem festivalu malih scen Jugoslavije, ki se je končal pretekli teden v Sarajevu, je izven konkurence nastopilo tudi gledališče Teatr STS iz Varšave. Srečanje s poljskimi umetniki je bilo eno najprijetnejših doživljajev letošnjega festivala. Že s svojim prihodom so Poljaki prinesli na vsakdanjo festivalsko atmosfero neposrednost in enostavnost, ki je lastna samo resničnim umetnikom.

Teatr STS se je publiki predstavil z izvedbo dveh zanimivih in pri nas neobičajnih gledaliških žanrov — s spektaklom *Obtoženi* in s programom, ki je bil sestavljen iz tekstov poljske narodne ustvarjalnosti, z naslovom *Pisani stolp*.

Agnieszka Osiecka in Andrzej Jarecki sta avtorja spektakla *Obtoženi*, napisanega na osnovi avtentičnega materiala, zbrane na okrajnem sodišču v Varšavi, iz pravnškega tiska in časopisnih reportaž. V tej predstavi nastopata samo dve osebi, ki interpretirata razne osebe v situacijah pred sodiščem. Vsak od štiridesetih monologov, kolikor jih je vseh skupaj, je spremljan z zelo izrazito igro uglednih poljskih umetnikov Alina Janowska in Wojciecha Siemiona. Veličina te predstave, ki jo je kritik Eli Finci označil kot pojem gledališča družbene angažiranosti, je v tem, da je iz drobnih, na videz nepomembnih dogodkov in prizorov iz življenja ljudi, ki se na razne načine prebivajo skozi življenje, ustvarila resnično zgodbo, ki prodre do same biti ljudskega delovanja in odkriva tudi tisto najskritejše v ljudeh. Alina Janowska in Wojciech Siemion sta s predstavo množice likov, od katerih vsak na razne načine poskuša pred sodiščem opravičiti svojo krivico, prikazala visoko raven svoje umetnosti. Škoda, da ni bilo mogoče razumeti teksta, ki je bil sestavljen iz cele vrste duhovitih in satiričnih anekdot. Drugi del predstave sestavljajo pesmi in »kriminalne balade«.

Alina Janowska se je ljubeznivo odzvala naši prošnji in nam povedala nekaj o svojem umetniškem delu ter o sodelovanju s Teatom STS.

— Na odru sem nastopila prvič kot balerina. Igralka, ki se popolnoma zaveda, kaj dela na odru, sem postala pred šestimi leti. Moje delo v Teatru STS se je začelo pred dvema letoma prav s predstavo *Obtoženi*. Poleg tega, da nastopam v gledališču, sodelujem tudi na radiu, televiziji in na filmu (nastopala je v 40 filmih). Zato mi delo v študentskem satiričnem gledališču odgovarja in prav rada bom tudi v bodoče sodelovala z režiserjem Markuszewskim in z Wojciechom Siemionom. To, kar me je tako navdušilo v Teatru STS, je ogromna ljubezen do umetnosti, ki me na nek način pomlajuje in osvežuje, ker sem že stara igralka, se je nasmehnila Alina Janowska.

— Zelo me je privlačilo dejstvo, je nadaljevala, da v tej igri tolmačim desetinno likov, po karakterju zelo različnih, ki so se na nek način pregrešili zoper sodne predpise. To življenje v množico vlog je od mene zahtevalo zunanje in notranje transformacije. V drugem delu *Obtoženi* njih, ki se sestoji iz igre in petja, sem morala največjo pozornost posvetiti gibovnim in glasovnim izrazom. In kljub temu, da je bila ta vloga zame izredno težka, moram reči, da mi je prinesla vsestransko umetniško zadovoljstvo.

Pisani stolp je zanimiv poskus ustvariti

gledališče enega igralca. Ugledni poljski recitator Wojciech Siemion interpretira v tem delu izbor narodnih tekstov iz vseh krajev in dob poljske zgodovine. Izbor narodnih pesmi, predvsem napevov, se staplja v edinstveno zgodbo o usodi in nesrečni ljubezni narodnih junakov Jasia in Kasia. Zgodbo, tako čisto in enostavno, življenjsko resnično, je veliki umetnik izpovedal impresivno in se pri tem posluževal vseh vrst igralskega izražanja.

— Zdi se mi, pravi Wojciech Siemion, da je narodnost v umetnosti predvsem v barvah in melodijah. V programu, ki smo ga imenovali *Pisani stolp*, smo hoteli, da bi spregovorila avtentična poljska poezija. Pri tem so zelo važni gibi rok, karakteristične trde in krute geste, kakršne prikazuje ljudski rezbar v svojih lesenih skulpturah. Nekaj svežev narodnih stilov v Pisanem stolpu sem skušal povezati v enotno zgodbo o tragični ljubezni dveh mladih, tako priljubljeni temi v narodnem ustvarjanju. Predstavo smo na Poljskem velikokrat izvajali in jo je publika s simpatijami sprejemala. Vesel sem, da je tudi jugoslovanska publika kljub temu, da ne pozna jezika, razumela osnovni smisel Pisanega stolpa. Na Poljskem radi recitiramo vaše narodne pesmi, posebno pesmi o Kraljeviču Marku...

Eksperimentalni Teatr STS je najbolj znano amatersko gledališče na Poljskem. Eden od začetnikov gledališča je njegov sedanji režiser Jerzy Markuszewski.

— Teatr STS so pred devetimi leti osnovali študentje, ki niso študirali gledališke umetnosti, je rekel Markuszewski. — Od takrat pa do danes je nastudiralo naše gledališče 27 premier. Vsa dela, ki jih izvajamo, so napisali in obdelali študentje, ki so, čeprav se sedaj profesionalno bavijo s književnostjo, ostali s Teatom STS tesno povezani. Delamo popolnoma brezplačno, veže nas samo skupna velika ljubezen do gledališke umetnosti. Če bi moral naše gledališče označiti, bi rekel, da je to čvrsto povezana skupina, ki se zanima za politično in družbeno življenje Poljske in poskuša to svojo osnovno preokupacijo izraziti v gledališki obliki. No, mislim, da smo z nastopi popularnih poljskih umetnikov, kot sta Alina Janowska in Wojciech Siemion, premagali pregrado, ki je delila amaterje od profesionalcev, je končal Markuszewski.

Ob koncu nam je ostalo samo še to, da se poljskim umetnikom zahvalimo za nepozabne ure čiste in nepotvorjene umetnosti, ki so nam jo prikazali v svojih nastopih.

Marina Trumić

Razgovori o gledališču

v znamenju neenotnosti stališč o funkciji gledališča danes

Razgovori o gledališču, ki jih vsako leto organizira festivalski odbor Festivala malih odrov v Sarajevu, so tudi letos zbrali veliko število znanih režiserjev, dramatikih piscev, igralcev in gledaliških kritikov. Čeprav so po prej predvidenih tezah predvideli, da bodo govorili o odnosu med gledališčem in dramskim avtorjem, so razgovori vendarle potekali v znamenju široke izmenjave mišljenj. Repertoar letošnjega festivala, dela, ki so jih smatrali za najboljše, je služil v nekem smislu za dopolnjevanje razumevanja gledališke umetnosti in odnosov v njej. In morda bolj kot kdajkoli prej, so letošnji festival in razgovori potekali v znamenju razhajanj in neenotnih stališč.

Značilno je, da smo lahko slišali najrazličnejša mišljenja o tem, kakšno gledališče nam je danes potrebno. Nekateri so se izrazili za sprejemanje najboljših tradicij, ker so pri tem smatrali, da je gledališče v vsem času od antike do dvajsetega stoletja iskalo svoj smisel v povezanosti z nacionalnimi elementi v umetnosti in kulturi. Drugi pa so se zopet zavzemali za internacionalizacijo našega gledališča. Po njihovem mnenju ni treba izvajati domačih del, če niso kvalitetna. V gledališču je treba vzeti samo tisto, kar je najboljše, ne glede na to, ali je domače ali tuje. Med tema dvema najvažnejšima stališčema smo slišali tudi nekatera druga zanimiva, vendar pa nejasna in neopredeljena. Najbližji bomo resnici, če rečemo, da so vsa ta mnenja na teh razgovorih bila različna. To je morda izraz trenutnega stanja v našem gledališkem življenju in umetnosti. Nam pa se zdi, da se iz tako različnih stališč izkristalizirajo ne samo nove in sveže ideje o razumevanjih in tolmačenjih gledališke umetnosti, ampak tudi mnoge nepotrebne in nekoristne zablode.

Poljski umetniki, ki so na festivalu prikazali dvoje del, so bili v središču pozornosti iz več razlogov. Predvsem so prišli z deli, ki so nastala kot rezultat kolektivne akcije celotnega ansambla — piscev, igralcev in režiserja. V tem smislu je njihov primer na gledaliških razgovorih in v neuradnih komentarjih poudarjen kot klasičen primer, kako je danes treba delati v gledališču, če hoče ostati aktualen, zanimiv in angažiran. Po drugi strani so prišli poljski umetniki tudi z zelo zanimivimi in originalnimi režiserskimi koncepti in je zato bila vsaka njihova predstava enkratna po vtisu, splošen vtis pa je bil tak: ni tako zelo potrebno imeti enoten dramski tekst. Mnogo važnejše je — znati izbrati temo, ki nam jo nudi življenje okoli nas, in elemente, na katerih sloni dramska predstava, z dobro igro in z jasnimi režiserskimi koncepti usmeriti na tak način dela, da postane umetniška interpretacija življenja. Poljski umetniki so nam pokazali, kaj pomeni imeti duha, invencijo in afiniteto do norm in do pogosto nerazumljivih tem, ki nam jih življenje nudi. V vsej svoji predstavi in razgovorih so nam poudarjali: biti v vsakem trenutku prisoten v življenju.

Tudi letos je bila beograjska dramska družina »A« skupina, o kateri se je največ govorilo. Čeprav so člani te skupine v glavnem razočarani s tekstom, je njihov primer, njihov način angažiranja v družbi, pot do publike, ostal najbolj svež, najoriginalnejši in najrazumljivejši, ko se govorilo o malih odrih.

Razgovori so bili končani, do nekih enotnih stališč in zaključkov pa vseeno ni prišlo. Po našem mnenju pa vendar niso dovolj govorili o tistem, kar so poudarjale teze: gledališče in dramski avtor, v čem je angažiranost našega gledališča, kakšna je njegova orientacija v vsebinskem smislu.

Poudariti moramo, da so razgovori, kakršni so pač bili, bili vendarle koristni: morda bodo letošnje izkušnje prinesle kakšne nove ideje. Ni slabo, če obstajajo različne koncepcije, slabo pa je, če iz takih različnih koncepcij izginejo različni idejni odnosi do funkcij gledališča v naši družbi danes.

Slavko Sentić

Roman Waszko komentira poljski jazz

našla v vprašanju: »Ste iz Jugoslavije« in jaz: »Oprostite, ste vi Roman Waszko?« No, in tako sva sedela, govorila o jazzu, o življenju Poljakov — tistih, ki se navdušujejo za jazz, in tistih, ki ga izvajajo.

V študentskih klubih se igra dober jazz

»Ste prebrali moj članek v reviji Down beat?« me je vprašal, ko sem hotel izvedeti kaj več o trenutnem stanju v poljskem jazzu.

»Sem, vendar je snov precej kompleksna, nakazali ste razvoj jazz na Poljskem, vendar bi me mnogo bolj zanimala stvarnost.«

»Trenutno je v jazzu 'mrtva' sezona. Glavni pobudniki jazz na Poljskem — študentski jazz klubi — trenutno ne delajo najbolje. Se posebej ne v Varšavi. Mnogo bolj aglini so klubi v Gdansku, Krakovu, Gliwicah, Lodzu in drugje. Varšava bo letos formalno pričela sezono z nedeljskim koncertom (7. aprila), na katerem bodo nastopili poleg vseh najboljših varšavskih jazz ansamblov tudi ansambl iz drugih krajev Poljske. Seveda mislim s tem, ko govorim, Varšava spi, na to, da ne delajo klubi tako sistematično kot bi morali. Tu so še vedno študentske grupe, ki igrajo redno v klubih, prirejajo jam sessione ter študirajo v combo zasedbah. Poleg izključno jazz večerov se pa v klubih izvaja tudi komercialna glasba, predvsem na plesih. Razpolagamo z velikim številom prav dobrih zabavno-glasbenih ansamblov in z velikim številom vokalistov, ki so se med domačim občinstvom kar proslavili.«

»Kako pa so zadovoljni v inozemstvu z vašimi varovanci?«

»Zelo. Preteklo leto sem bil povabljen na jugoslovanski jazz festival na Bledu. Vendar se ga nisem mogel udeležiti, ker sem istočasno gostoval s kvartetom Andrzeja Trzaskowskega v Združenih državah. Koncertirali smo na festivalu v Newportu ter nastopili še v Washingtonu in New Yorku. Kvartet Trzaskowskega igra jazz podoben jazzu Dave Brubecka, ki je

nastopil na istem koncertu v Washingtonu. To je bilo že naše drugo srečanje s kvartetom tega znanega jazz godbenika. Prvič smo se srečali in spoznali v Varšavi in sedaj, ko nas je srečal v Ameriki, je bil izredno vesel. Kritike po washingtonskem koncertu so bile nam več kot naklonjene. Skoraj vsi kritiki so menili, da se ansambla kvalitetno zelo malo ločita.«

»Kaj mislite, kdo bo zastopal Poljake na letošnjem jazz festivalu?«

»Lani je gostovala na Bledu combo zasedba Andrzeja Kurylewicza, za letos pa predvidevamo kvartet iz Newporta — Trzaskowski. Mislim, da ta kvartet to še najbolj zasluži.«

Dve smeri

Tudi Poljaki niso izjeme. Mladina se rada zabava. Kot v vsaki drugi državi, poznajo tudi tu na polju »lahke« smeri glasbe ljubitelje popevk ter ljubitelje jazz. Kaj vse plešejo mladi Poljaki? Vse. To je blues, angleški valček, ... rock n'roll in twist, ki je še najbolj priljubljen. V klubih so organizirali posebne plesne tečaje, ki jih vodijo v korak s svetom. Mladinski in študentski tisk redno objavlja reportaže o tem, kaj je v svetu novega, in tisti, ki pričakuje, da bo na Poljskem našel prijatelje, ki ne bodo vedeli, kaj pomeni bosa nova ali kdo je Gerry Mulligan, se je prekleto zmotil.

Veliko je študentskih orkestrov, ki na

»Kako pa je z občinstvom na jazz koncertih?«

»Nacionalna filharmonija je prevzela organizacijo jazz koncertov. Mesečno se zberejo v Filharmoniji jazz godbeniki — domači, pa tudi tuji. To traja že nekaj let. Uspeh? Ne boste verjeli, če vam povem, da smo napravili uslugo simfonikom. Opazili smo po zaporednih koncertih komornega jazz, da je to občinstvo pričelo zahajati tudi na koncerte simfonične glasbe. In še nekaj! Testi so pokazali, da ljudje, ki se zanimajo za jazz, poznajo zgodovino klasične glasbe mnogo bolj kot povprečen slušatelj resne glasbe, ki se sploh ne zanima za jazz.«

Tako se je najin pogovor končal, kajti Waszko je hitel v Krakow, kjer so ga čakali ljubitelji jazz. Nocoj ima namreč predavanje o zgodovini jazz.

Ivo Štraki

plesih zabavajo kolege z zadnjimi novostmi glasbenega sveta. V klubih se navadno pleše ob torkih, sobotah in nedeljah. Na teh plesih točijo »herbat« (čaj), kavo, oranžado in sifon, ki je med Poljaki poleg Wodke wiborowe najbolj priljubljena pijača sploh.

Demokraciji na ljubo, in seveda tistim, ki so »za jazz«, pa preostane enkrat na teden večer, posvečen samo jazzu. Tu igrajo najrazličnejše zasedbe in raznovrsten jazz, ki je prav dober. No, in prav iz teh klubov so zrastle najboljše imena poljskega jazz, kot so: Witold Krotchwill, Janusz Zabieglinski, Wloblewski, Andrzej Kurylewicz, Arzej Trzaskowski.

IZOLIRKA

tovarna izolacijskega materiala

LJUBLJANA-MOSTE

pozdravlja republiško konferenco Zveze študentov SR Slovenije

Charlotte Armstrong

Kaj bi storil ti?

Ce bi se vozil v avtobusu in skozi okno zagledal človeka, za katerega si bil prepričan, da je že pred letom dni umrl, bi se gotovo zdrznil, ali ne? Toda če si bil v tem neprijetnem trenutku ravno namenjen kupovati poročno darilo za njegovo vdovo... ki je bila poročena s človekom, katerega si imel rad... tako da je bilo tvoje srce strto... kaj bi storil?

Ta mož se je imenoval Eddie McNaughton. In ta, ki se je ponovno poročila — z Johnom Lockhartom, je bila moja sestrčna Marcia. Oboževala sem ga od svojega trinajstega leta.

Po smrti moje matere me je teta May vzela k sebi. Sestrčna Marcia (vsa je bila zaposlena v zadnjem letniku visoke šole) je bila takrat stara sedemnajst let. Bila sem premlada, da bi bila njena najboljša prijateljica. To je bila družina, v kateri je vsakdo mislil samo na svoj posel. Stric Paul je profesor angleške književnosti in kaže, da živi zaprt samo v svojo glavo. Teta May, nasičena z meščanskim mišljenjem, je še kar čedna in vedra po-

java, ko za zajtrk skrbi pri mizi; potem do kosila izgine.

Ne morem reči, da mi je pri njih česa manjkalo. Imela sem obleko in hrano in zdravilnika, če sem bila bolna. Zobe sem imela skrbno popravljene, za moje nadaljnje šolanje pa skrbno pripravljene načrte. Nisem bila osleparjena: nihče ni bil neprijazen. Samo nekaj je bilo: stric Paul ni nikoli dobro slišal, kar sem jaz rekla in teta May je urejala moje probleme skupaj z vsakodnevnim menujem. In moja sestrčna Marcia ni nikoli pogledala proti meni s tistimi velikimi zelenimi očmi. Kakor bi ne bilo v hiši nikogar drugega.

Bile so me samo noge in oči in smatrala sem se za plaho. Šla bi kamorkoli, bila bi Marcijin suženj, samo da bi se hotela družiti z menoj. Bila je samo mnogo starejša in bolj izkušena, skromna, z lasmi peščene barve, z domišljavim obrazom in mnogo bolj poučena od vseh ženskih stvarih. Bala sem se je. Ni me pustila v svojo družbo. Morda je vedela, da bi me v moji otroški vdanosti prelahko dobila k sebi in da bi ji lahko bila v nadlego. Stvari trinajstletnice se pač popolnoma razlikujejo od stvari sedemnajstletnice. Vsekakor — živeli sva v isti hiši in se nisva nikoli sprli. Šli sva druga mimo druge. Rekla je: »Hej, Nana. Kako si se imela? Kako je?« Taka vprašanja, toda lahko rečem, da si nikoli ni želela kakega odgovora.

John Lockhart je bil star 26 let, ko sem prišla tja. Tudi on je bil sirota. Često sem razmišljala o tem. Lepo staro belo hišo, starega hišnega oskrbnika, družinski posel in tudi precej denarja, vse to je podedoval. Bil je kot kak vdovec. Sam, dobre zunanosti, umirjen in žalosten, z najlepšimi navedami na svetu...

Padel je v praznino mojega srca. Bila sem osamljena, suha, ponizna, velikih oči, in zmeraj sem skakala po dvorišču. Tako me je začel učiti igrati tenis. Včasih sem mu kaj pomagala. Nekoč sva zgradila zid iz opeke. Potem mi je dal vstopnico. Včasih sva se skupaj žogala, ali šla skupaj k obali. Bil je sosed moje tete in mojega strica in tako pogosto okoli naše hiše. Mislija sem, da je tudi on osamljen. Marcia zanj ni imela časa. Gledala ga je kot pustega vdovca srednjih let. Hodila je pač v šolo in ni je bilo veliko doma. Vse, kar sem potrebovala, je bilo to, da me je potrepil po glavi in že sem se obnašala kot kužek na njegovih kolenih.

Ravnal je z menoj kakor da bi bila njegova mlajša sestra.

Rasla sem in ga občudovala. Nikoli nisem bila prav deško razposajena. Skozi vso gimnazijo. Tudi moja postava se je izoblikovala in naučila sem se česati; moj obraz je postal dovolj velik, da je skril velike oči; bila sem osamljena, daleč od vseh drugih — ker sem občudovala samo njega.

Vedela sem, da je njegova nevesta nenadoma umrla od neke čudne bolezni in jaz sem mirno prenašala njegovo žalost. Lahko čakam, sem si rekla. Medtem ko se bo njegovo srce zdravilo, bom jaz rasla.

Iz sebi lastnih razlogov tudi nisem hotela v šolo. Tako sem šla v šolski kamp. Nikoli se nisem dosti zanimala za stvari v kampu, nisem hotela. Čakala sem samo na konec tega, ko mi bo John Lockhart sporočil, da sem dorasla. Popolnoma nič ni se ni zdelo, da bo. Prav tako kakor včasih me je tudi zdaj vodil s seboj na obalo. Se vedno se je — ne glede na to, kakšno kopalno obleko sem nosila — igral s »sosédovo punčko«.

Predno sem končala šolo, je Marcia že naredila majhno kariero pri nekem modnem magazinu v New Yorku. Kadarkoli je prišla domov na obisk, kar sicer ni bilo zelo pogosto, nas je s svojimi oblekami in z obnašanjem vse presenečala. To me je osupnilo bolj kot kdajkoli prej.

Tedaj pa je teta May nenadoma prišla v glavo, da sem preozka in preveč podeželska, zato se je odločila, da me za maturitetno darilo pošlje na potovanje. Jaz pa nisem hotela iti preveč daleč in preveč za dolgo od središča svojega življenja. Tako sem se dogovorila samo za izlet v New York. Bil sem ravno na tem, da pripravim obisk Marciji — teta May ji je že pisala, jaz pa sem pripravljala svoje stvari — ko nam je Marcia kot strela z jasnega telefonirala, da se je poročila.

Teta May in stric Paul sta bila najprej neprijetno presenečena, potem pa sta se odločila, da se bosta kazala srečna. Niti njima se ni zdelo vredno, da bi šla za tem k njej v New York, niti ni Marcia pripeljala pokazat svojega moža. Tako sem šla v New York kot predstavnica družine, a tudi kot majhen vohun.

Toda tako sem spoznala Eddieja McNaughtona. Dva tedna sem preživel v njegovem stanovanju. Tako sem ga lahko takoj prepoznala, ko sem ga videla stati na pločniku, eno leto po njegovi smrti.

INDEKS IN... REKET

Boris Breskvar je že drugi teniški igralec, ki vam ga predstavljamo v naši rubriki (na sliki Breskvar in Pucihar).

21-letni Boris ali »Ico«, kakor ga kličejo prijatelji, je študent II. letnika medicine. Za tenis se je navdušil že pred leti. Svoje največje uspehe je dosegel v preteklih dveh letih. Tako je bil na turnirju v Novem Sadu pred dvema letoma med jugoslovanskimi teniški igralci do 21. leta starosti (mlada reprezentanca) drugi za Jelićem, ki je danes na 4. mestu jugoslovanske jakostne lestvice. Lani je na prvenstvu Slovenije zasedel drugo mesto, v igri parov pa je skupno s Puciharjem osvojil naslov slovenskega prvaka.

■ Na vprašanje, koliko časa porabi za trening, je Ico odgovoril:

»Od aprila do oktobra, takrat traja namreč teniška sezona, igram dnevno po tri ure. Pozimi treniramo v dvorani Gospodarskega razstavišča dvakrat tedensko, seveda v kolikor nam je prostor na razpolago. Prav tako se ukvarjam še z dopolnilnimi športi. Najbolj mi je pri srcu atletika; pri atletskem klubu Ljubljana treniram tek na srednje proge, to je na 800 in 1500 metrov. Prav tako rad igram nogomet.«

■ Kam najraje zahajaš ob prostem času?

»Poleti poleg vsakoletnega rednega sprehoda do teniškega igrišča rad zaidem še v kino in sem ter tja v kakšen lokal, kjer se dobro je, ker sem velik ljubitelj dobre hrane. Drugače pa zahajava« (Boris se je namreč pred dvema mesecema oženil in zato ne zahaja več sam) »v kino in včasih na kak koncert.«

■ Kakšno vlogo igra športna sreča pri tenisu?

»Nedvomno veliko. Važno je, kako si razpoložen, kakšni so pogoji za igro itd.«

■ Ali bereš Tribuno?

»Ne, ker je — ne vem zakaj, ne dobivam.«

■ Ali je telesna vzgoja pri študentih važna?

»Zelo, kajti če se študent posveti samo študiju in nobeni drugi stvari več, je to vsekakor preveč enostransko, kar za njegov nadaljnji razvoj ni dobro.«

■ Na kakšne težave naletiš pri študiju glede na to, da ti igranje tenisa »požre« precej časa? — »Seveda študij zaradi športa precej trpi, kajti pri današnjem študijskem sistemu je zelo težko redno opravljati izpite, hoditi na predavanja itd., po drugi strani pa redno trenirati in se udeleževati tekmovalij.«

■ Kako deluje študentska organizacija na tvoji fakulteti?

»Mislim, da je zelo agilna in ena najboljših med ostalimi organizacijami drugih ljubljanskih fakultet.«

■ Se zadnje vprašanje: Tvoja želja za prihodnost?

»Da bom v redu doštudiral in poleg tega tudi še v tenisu dosegel kak uspeh.«

Problem telesne vzgoje na ljubljanskih fakultetah

Komisija za telesno kulturo in izvenarmadno vzgojo pri US univerze v Ljubljani pravkar proučuje na osnovi izkušenj zadnjih dveh let program, ki naj bi veljal v prihodnjem šolskem letu. Zato naj v kratkem povemo, kakšen je njen načrt o uvedbi telesne vzgoje na fakultete v prihodnjem študijskem letu.

V šolskem letu 1959-60 so skupine študentov (medicincev, pravnikov itd.), ki so se navduševali za telesno kulturo, vadi- le samostojno, brez vsakega strokovnega vodstva. L. 1960-61 je univerza preko referata za telesno kulturo najela več telovadnic. Študentje so vadili pod strokovnim vodstvom; vsaka fakulteta je imela določene ure oz. urnik vadbe. Toda udeležba je bila zelo zelo slaba, v procentih izraženo — le 5%!!! V tem letu so bile na fakultetah formirane komisije za telesno kulturo. Te so v šolskem letu 1961-62 začele z delom in prevzele nase vso skrb za telesno vzgojno vadbo. Udeležba na tej vadbi je bila še vedno nizka — 7%. Program vadbe je obsegal splošno telesno vzgojo, upošteval pa je tudi želje študentov.

V letošnjem šolskem letu se je pričela uvajati telesna vzgoja na fakultete kot fakultativni predmet. Fakultete so razpisale vadbo po športnih panogah. Študent se

je prijavil za panogo, katero je pač želel vaditi. Predavatelji telesne vzgoje so po prijavah za posamezno panogo ugotovili prisotnost na vadbi. Toda procent vadečih se je v primerjavi z lanskim šolskim letom še zmanjšal. Zaostreni študijski režim se je občutil zlasti še v prvih letnikih, tako da na vadbi teh študentov (razen izjem) ni bilo. Prav študentom prvih letnikov pa je treba posvetiti vso pozornost. Zato je komisija izrazila misel, da bi v študijskem letu 1963-64 študentje prvih letnikov imeli telesno vzgojo v urnikih. Vsekakor bi bilo potrebno študentom omogočiti, da bi se vadbe udeležili. Le tako bi se obdržala povezava med telesno vzgojo, ki je je bil deležen študent v srednji šoli, tudi na univerzi.

Zaradi zaposlenosti s študijem je prav telesna vzgoja tista, ki vzpostavlja ravnovesje med škodljivim vplivom enostranske zaposlitve.

Predvidevamo, da se bo v letošnji jeseni na ljubljanske fakultete vpisalo znova veliko število študentov. Zaradi tega bo treba najti več prostorov za telesno vzgojo.

Člani komisije za telesno kulturo pri US univerze v Ljubljani se v glavnem strinjajo, da je treba prvemu letniku posvetiti vso pozornost in uvesti telesno vzgojo v

prvi letnik kot obvezen predmet; samo preko obveznosti predmeta bodo študentje prišli do spoznanja, da jim je telesna vzgoja res potrebna.

Po drugi strani pa telovadnice, za katere plačuje komisija ne ravno male zneske, ne bodo slabo obiskane ali prazne, temveč polno zasedene.

Na koncu naj navedemo še sklepe, ki jih je za bodočo šolsko leto sprejela komisija za telesno kulturo in izvenarmadno vzgojo pri US univerze v Ljubljani:

1. na fakultetah pregledati in proučiti možnosti za uvedbo telesne vzgoje v prve letnike;

2. predlagati fakultetnim upravam, da se pri spremembah statutov upošteva telesna vzgoja;

3. predložiti fakultetnim upravam, naj na fakulteti predvidijo mesto stalnega strokovnjaka za telesno vzgojo.

To so zaenkrat sklepi, ki bodo, vsaj upamo tako, stopili v veljavo s pričetkom novega šolskega leta. Če bodo res — bomo pa videli jeseni.

T. Z.

Šport na zagrebških fakultetah

Kakor na beograjskih je športno udejstvovanje tudi na zagrebških fakultetah mnogo živahnije kot na ljubljanskih. O športnem delovanju beograjske univerze smo poročali že v eni od naših prejšnjih števil, zato naj vas danes v kratkem seznanimo s športnim udejstvovanjem zagrebških študentov.

Po 7. kolu nogometnega prvenstva zagrebške univerze, na katerem sodeluje 14 fakultet, vodi veterinarska fakulteta pred geodezijo, pravno fakulteto, elektrotehnično itd.

V rokometu sodeluje na tekmovalju 8 fakultet. Tudi tu so najboljši študentje veterine, ki so pred ekonomisti, strojniki itd.

V tekmovalju v šahu so igrate fakultete med seboj na 6 deskah. Skupno je nastopilo sedem moštev. Zmagali so študentje tehnologije pred strojniki, gradbeniki in študenti elektrotehnike ter geodezije. V namiznem tenisu je preko 40 študentov tekmovalo za naslov prvaka (igrali so samo neregistrirani igralci). Prvo mesto je osvojil študent veterinarske fakultete Jelzabetić, drugi je bil Rek, študent kemije, itd.

Tudi študentje sarajevske univerze se aktivno udeležujejo v univerzitetnem športu in so tekmovalja v različnih športnih panogah med posameznimi fakultetami številna. O športnem udejstvovanju študentov skopske univerze žal nimamo podatkov, toda že vesti z ostalih jugoslovanskih univerz nam jasno povedo, da je ljubljanska univerza, kar se tiče športnega življenja študentov, žal med najslabši.

Upajmo, da se bo to stanje izboljšalo vsaj v novem šolskem letu.

Najbrž še ne veste, da...

■ bo letošnje evropsko prvenstvo v konjskem športu, in to v preskakovanju zaprek, v Rimu. Na tem prvenstvu bodo prvi nastopili tudi Jugoslovani. To bo tudi njihovo prvo tekmovalje v tako močni konkurenci. Našo reprezentanco bodo sestavljali zagrebški tekmovalci Cimerman, Marušić in Koblar; ti spadajo med najboljše jahače v naši državi.

Ko smo že pri konjskem športu, še tile podatki, ki vam gotovo še niso znani:

■ Svetovni rekord v skoku s konjem v višino je 2,47 m; dosegel ga je Čileanec Laraguibel s konjem Huasso. Jugoslovanska rekorderja sta Jokić in Petrov, na konjih Muzej oz. Fantast. Oba Novosadčana sta preskočila višino 2 metra.

■ ... se bosta te dni v Miami Beachu na Floridi v boksarskem srečanju težke kategorije za naslov absolutnega svetovnega prvaka pomerila črnca Sony Liston, novi svetovni prvak ter njegov izzivalec Floyd Patterson. To srečanje bi moralo biti že v začetku marca, toda ker se je Liston na treningu poškodoval, so ga preložili.

■ ... je na Češkem v zadnjem času zelo v modi mali nogomet. V veliki športni dvorani Jana Fučika v Pragi (dvorana sprejme nič manj kot 18.000 gledalcev), kjer so pravkar končali namiznoteniški igralci vsega sveta z igrami za naslov svetovnega prvaka, je bilo zimsko prvenstvo v malem nogometu. Sodelovalo je 100 moštev in igra, ki so jo prikazali igralci (ti so sicer člani moštev prve in druge češke nogometne lige), je bila zelo kvalitetna. Drugo leto nameravajo v času zimskega odmora nogometašev prirediti v tej dvorani prvi mednarodni turnir v malem nogometu.

Smučarska sezona je še vedno v polnem razmahu, čeprav se je pomlad že pričela. Nedvomno je letošnja zima kar v največji meri ustregla ljubiteljem bele opojnosti.

(Slika s tečaja naših smučarjev študentov; tečaj je bil med zimskimi počitnicami v Kranjski gori.)

Foto: Joco Znidaršič

OBRNI ČETRTO STRAN

Pisatelji pišejo humoreske navadno o izmišljenih stvarih. Zgodi se tudi, da hočejo svoje izmišljotine zaktualizirati tako, da pod naslovom z debelimi črkami napišejo: »Vsaka podobnost s tovarišem XY, stanujočim v Via Dolores 62-II (bivša ulica Stara škarp) — prva vrata levo — je zgolj slučajna.« Pаметen človek, teh pa je pri nas že okoli 180 odstotkov vsega prebivalstva, bo takoj zasumil v nečedne in vzgojne kritike potrebna dejanja zgoraj imenovanega, prva vrata levo.

Ob vsem tem ste že lahko (štejem vas med onih 180 odstotkov) zastutili, da bom pisal o resničnih stvareh. Dandanes vsi iščemo resnico — kaj je ne bi še jaz?

O tem, kaj je statika, lahko s pisateljskega stališča povem naslednje: to je bav-bav tehniških fakultet, posebno pa še umetniško-tehniških, kot je naprimer: arhitektura. Imel sem dekle, s katerim sem se razšel zaradi statike. (Nobenih grdih misli, prosim!) Kadar sem ji v popoldnevih telefoniral na dom, je rekla, da študira statiko in da ne more na sestanek. Kasneje sem izvedel, da je bila tista statika zelo dinamična.

Sedaj pa k stvari! Janez je preživljal svoje dneve doma. Ali je to takšna stvar, boste dejali. Saj tudi mi preživljamo svoje dneve najraje doma, varno proč od fakultete in predavanj. Ampak Janez je imel razlog, da je bil doma. Študiral je statiko. Veliko dni. Cela družina je že poznala njegovo oguljeno knjigo — skripta, in če je kdo očeta vprašal po njegovem umetniško - arhitektonsko pogojenem sinu, mu je dejal kratko in zamišljeno: »STATIKA, SAJ VESTE«. Materi, ki je doma kuhala, je ob vprašanju, kaj bo za kosilo, že večkrat ušlo: STATIKA.

Tako je Janezov izpit postal kuhinjska prikuha in o njem nismo še nič izvedeli. Tudi ne bomo, kajti ni lepo, če se vtikamo v osebne stvari posameznikov. Ko je oče menil, da je stvar z Janezovim študijem statike pri kraju, ga je poslal v belo mesto. Tistega

dne je Janez metal v torbo materine kuhinjske dobrote in bele srajce. Knjigo (statiko) je pozabil, kot se spodobi, doma.

Knjigo so mu poslali po pošti.

Še mesec dni je študiral. Naštudiral je: šest zvezkov X-100 in 19 novih filmov, tri in pol mesečne noči z Mico, vse dnevno in periodično časopisje, nedeljske nogometne tekme in večerne televizijske programe pod naslovom: POUK V DOLGOČASJU.

Sem ter tja se je ukvarjal tudi s statiko.

Statiral je pred Pošto in če bi se nenadoma znašli pred njim delavci koprodukcijskega filma, bi ga brez dvoma vzeli za statista v filmu: LEV NA PLOČNIKU S POGLEDOM UBIJA.

Prišli pa so hudi dnevi.

Sončni dnevi sicer, toda brez cvenka v žepu.

Janez se je zamislil.

Tri dni je mislil in četrty dan je pisal očetu:

»Dragi papačil! Še vedno študiram statiko. Zmanjkalo mi je denarja. Pošlji mi kaj, sicer ne bom mogel v redu študirati.«

In res ni mogel v redu statirati. Ostajal je v svoji sobici v Naselju in na mizi je ležala statika. Nekajkrat ga je že zamikalo, da bi začel študirati. Saj je vedel, da je »pionk« in da je znano, da revni študentje prej končajo kot ... (oprostite, teh drugih pa danes ni!). In ker je vedel, da revni prej končajo kot oni drugi, je prebral tri vrstice in zaspal. Pa ne v bogu, ampak v statiki.

Odgovor je prišel kmalu.

Oče je pisal kratko in jedrnat: »Razumem tvoje študijske težave. Odpi knjigo Statika na četrty strani. Tja sem ti, ko si bil še doma, zataknil tisočaka.«

Ker vas štejem med onih 180 odstotkov našega celotnega prebivalstva, ki so pametni, vam ne bom še posebej razlagal, kakšne težave so na relaciji študent—starši. Iz priloženega so jasne.

Joahim

Z dna urednikovega koša

Klika

S to besedo je včeraj Lepi označil Kubijs, Glaska in mene zato, ker smo edini iz naše spoštovane klope postavili študij pred izvenfakultetno življenje. Kubi je sicer ostro reagiral na besede Lepega, grajal njegovo nenačelno stališče in ga spomnil na trenutke, ko je Lepi obljubil svojim staršem, da bo na agronomski fakulteti za gotovo opravil vsaj en izpit. Na ekonomski fakulteti mu namreč ni uspelo narediti niti enega.

V obrambo lepega je nastopil Frajer, ki je izjavil, da je študijski režim in ljubljanski univerzi za našo generacijo, ki se je rodila v težkih dneh II. svetovne vojne, pretežak in da bi bilo nečloveško zahtevati od študentov teh letnikov, da prebijejo 3 ure na dan pri skriptih. Frajerjeve besede so navdušeno pozdravili Svetlolasec, Tarzan, Pindo, Toros in Blefer, ki jim je v prvem letu študija uspelo narediti skupaj 7 izpitov.

»Pomaga mi, Brihta!« mi je šepnil Kubi in ne bil bi prijatelj, če ne bi zakašljal in rekel: »Fantje, družba vam, pardon, nam je omogočila brezplačni študij in zato ni prav, da tako izrabljate njeno zaupanje. Poleg tega pa vas opozarjam, da družba potrebuje in bo potrebovala kadre z visoko strokovno izobrazbo. — Vodilna mesta v gospodarstvu naj zavzamejo strokovno in družbeno izoblikovani ljudje! — je eno izmed osnovnih načel hitrega napredka v gospodarstvu. Poleg tega pa, med nami rečeno, vodilna mesta pomenijo tudi visoke osebne dohodke!«

»Moj oče ima 6 razredov osnovne šole, pa je kljub temu direktor in ima seveda direktorsko plačo!« se je zarežal Tarzan.

»Osební dohodek, prosim! Tu bodimo načelni!« se je vmešal Lepi.

KMETIJSKO GOZDARSKO PREDALOVALNI KOMBINAT V NOVEM MESTU

z gozdnimi in kmetijskimi obrati,
z »MESARIJO« in »MLEKARNO«

Želi Zvezi študentov Socialistične republike Slovenije ob njeni letni konferenci vseh stranskih uspehov, njenim članom pa afirmacijo pri izgradnji socialističnega gospodarstva.

NAVODILO ZA PRIPRAVO BELE KAVE BREZ KUHANJA

V trgovini kupite »ZDRAVKO« za belo kavo. Za normalno skodelico bele kave vzamete kavno žličko »ZDRAVKE«, pol žličke sladkorja ter nekaj kapljic mleka. Zmes dobro zmešajte, da se raztopi, dolijte toplo mleko ter po želji osladite. »ZDRAVKE« za belo kavo ne kuhajte.

KOLINSKA TOVARNA HRANIL — Ljubljana

KOČA ZNANOSTI VARNO ZAKLENJENA: To so na lastni koži občutili udeleženci nekega predavanja v okviru svobodne katedre na pravni fakulteti. Skupaj s predavateljem so morali oditi skozi okno. (Takšni ukrepi za zagotovitev navzočnosti bi bili na mestu davno prej, ko so študentje še uhajali na mafineje.)

NEOBICAJNA BRZINA NA MEDICINI: V zvezi s člankom, o ukinitvi doktorskih naslovov, ki smo ga objavili, so baje trije študentje pohiteli z zadnjimi izpiti. Eden od njih je k zadnjemu izpitu pristopil kar en mesec prej kot je sprva nameraval. Po najnovejših obvestilih je bil njihov poseg po doktorskih naslovih — uspešen.

DOBROHOTNA POMOČ: Na nedavni akademiji na pravni fakulteti je v pičlem kulturnem programu sodeloval eden od profesorjev te fakultete. Dobrohotno je prišepetaval mlajši kolegici, kateri se je recitacija malce ustavila. (Op. pisca: Namesto odpadlega okteta, žal, ni zapel nihče.)

SE ENA S ... FAKULTETE:

Na tem mestu manjka še ena bodičasta novica, pa je boljše, da je ni.

OBVESTILO SODELAVCEM: Obveščamo vse, ki pišejo ali kako drugače sodelujejo pri našem listu, da se nekateri člani amaterskega kluba iz Naselja zelo zelo zanimajo zaanje. Avtorju sestavka o osciloskopu (Tribuna šte. 10, stran 11) nameravajo baje podeliti nekakšno nagrado; morda pa se želijo z njim samo pomeniti. Pismene ponudbe z navedbo njegovega imena pošljite pod geslom: »Resnica v oči bode« v Naselje.

Kdo je to napisal? Kje je? Sem z njim!

VREME V ZADNJEM CASU: Kljub dežju zasluži — pohvalo. S padavinami neke nedelje so bili naši športniki odrešeni blamaže, ker so se trudili organizirati tekmovalne v crossu.

Sonce zadnjih dni navdaja člane predsedstva univerzitetnega odbora z lažnimi upi po uspešnem dokončnem obračunu s Tribuno — v nogometu.

SAMOMOR NEKE KULTURNE SKUPINE?: Ena od skupin akademskega kulturno-umetniškega društva si je porinila meč v srce: Zakaj? Baje zato, ker ni imela pravega posluha — ukvarjala pa se je s petjem.

KAMEN, SE TA KAMEN, V VODI SE OBRNE ...: Ta ponarodela pesem bo kmalu dobila nov pripev: ... A PLAZU X100(jev) NIHCE NE ZAVRNE! Še več: vsi študentski listi v Jugoslaviji objavljajo kriminalne zgodbe domačih in tujih avtorjev (naša zgodba je od vseh še najmanj krvava!)

ZAŽELELI SO SI TRIBUNE: Skupina študentov stomatologije si je 5 tednov pred koncem šolskega leta zaželelo brat Tribuno. Zakaj šele zdaj, ne vemo. Saj nismo ničesar takega pisali o njih.

NOVA AGENCIJA »MED« POROČA: Preteklo soboto smo bili prikrajšani za čudno šalo, katero naj bi zamešili »peki« z arhitekture. V našem listu smo za njih že pripravili prostor in naslov: PRAVOČASNO IN NA PRAVEM MESTU ... Študentje arhitekture so res pravi sinovi našega naroda, za vse se spomnijo prepozno.

NOV NACIN GRADNJE: Iz Prage smo zvedeli za nov sistem v gradbeništvu. Poleg posiljenega zelja in drugih dobrot bomo imeli (do svetovnega prvenstva 1965) tudi neke vrste posiljeno gradnjo. Predlagamo, da naredimo iz tega pravo kampanjo. Naprimer: naši študentski forumi naj se domenijo za organizacijo: velikega študentskega srečanja v Ljubljani (tako bi povečali Naselje), dalje simpozija za upravnike študentskih menz!, za organizacijo univerziade — zimske in letne!

NIKDAR NI PREPOZNO: Ob počastitvi spomina Borisa Kidriča sta se spomnila revolucionarja na dan njegove smrti le študentska organizacija in — komunalno podjetje, ki je uredilo njegovo počivališče res pravi zadnji čas.

DVA KRITERIJA: V našo hišo dobivamo cel kup inozemskih študentskih publikacij. Iz njih izvemo, kaj počenja študentje drugod. S prirejanjem sestavkov iz njih seznanjamo tudi naše študente o (vsem) tem.

Imamo pa pri tem poslu tudi nekakšne Ribničane — rešetarje. Zakaj? Morda zaradi tega, ker naši študentje vestem v Tribuni ne bi verjeli. Oni verjamejo pač vse, kar slišijo tako — po ovinkih.

P. S.: Dobronamerne pripombe današnjih škorpiončkov sprejemamo le do sobote, 20. aprila 63. Torej, ljubli bralci, ne tako kot zadnjič, ko sem vas moral poslušati skoraj tri tedne.

ŠOPEK ZA...

Mirjano in Boruta

Sobota na Magistratu. Na nasprotni strani ulice se ustavljajo radovedneži in opazujejo »promet« pred mestno hišo. Avtomobilov nič koliko; Njihovi lastniki so jih prejšnji večer oprali, da se kar svetijo...

V tem času smo študentskemu paru BIHALI MIRJANI, STUDENTKI 3. letnika GERMANISTIKE in BORUTU PAVČICU, ABSOLVENTU KEMIJE, izročali v imenu bralcev in uredništva šopek spomladanskega cvetja.

»Prebereta kdaj Šopek za...?«

»Bereva, bereva...«

»Sta se nadejala, da bosta prišla v Tribuno?«

»Da, bala sva se tega;« sta rekla bolj za salo.

»Kaj pričakujeta od današnje sončne sobote?«

»Veliko sonca tudi v življenju!«

»Stanuje kdo od vaju v študentskem domu?«

»Nobeden...«

Vprašanje nevesti: »Kaj pričakuješ od svojega bodočega moža?«

»Kavalirstva, ampak psssst!«

Vprašanje ženinu: »Kdaj boš vojaščino odslužil?«

»V jeseni ali pa šele spomladi.«

»Kaj misliš o sodobni umetnosti?«

»Nisem na tekočem, ne mislim nič;«

»Kakšne prireditve najraje obiščeta?«

»Če je zabavna glasba...« je rekla Mirjana.

»Če je športno-zabavna prireditev...« je menil Borut.

»Kaj misliš, zakaj smo Slovenci tako slabi govorniki?«

»Slabo vreme, ni sonca...«

»Kaj bolj ljubita: hribe ali morje?«

»Morje, zdaj pa greva v hribe!«

»Bosta imela kakšne težave s stanovanjem?«

»Pa še kakšne! Bo intervju kaj pomagal, da ga prej dobiva?«

»Najboljše bi bilo, da napišete: 'Iščemo sobo...'« Vsi smo se zasmejali pripombi Borutovega tovariša.

»Kaj sporočata bralcem?«

»Da se čimprej poročijo, ker je to najlepši dan v življenju,« je rekla nevesta. Izjavo smo zalili s konjakom in smehom...

T. M.

Točno ob dvanajstih

Niti najmanj se ni nadejal, da bomo z njim opravili razgovor kar v čakalnici pred poročno sobo. Ura je bila že skoraj dvanajst in našli smo si žrtev: JANEZ ISTENIČ, STUDENT AGRONOMIJE, 4. letnik. V njem smo spoznali vratarja nogometnega moštva Odred-Krim, ki igra v SCL.

»Kako študij?« je bilo klasično vprašanje.

»Do konca mi manjka še osem izpitov.«

»Kako vsklajuješ šport in študij?«

»Kadar so važne tekme, priškrnem pri študiju, kadar študiram, pa so moji treningi skromnejši...«

»Kaj misliš o naših predstavnikih v II. zvezni ligi?«

»Tehnično je Olimpija boljša, bolj s srcem pa igrajo Mariborčani. Na koncu prvenstva bodo verjetno na lestvici više kot Olimpija...«

»Kdaj se boš ženil?«

»Najprej bom končal študij!«

»Si planiral kakšno potovanje v inozemstvo?«

»Rad bi se strokovno izpopolnil v vinarski stroki...«

»Je mogoče lahko najti kakšno poveza-

vo med vinarsko stroko in športom?«

»Mhm! Poskušam tudi vina, to je res. Drugače pa sem abinent!«

»Po tvojem: najboljša slovenska kapljica?«

»Rumeni moškat iz Ljutomer...«

»Si bil kdaj aktiven tudi v študentski organizaciji?«

»Da, bil sem dve leti športni referent letnika. Sam se tekmovanj nisem toliko udeleževal, bil pa sem organizator...«

»Kateri šport gojiš poleg nogometa?«

»Rad smučam in plavam.«

»Tvoj nogometni vzornik?«

»Bera. Če bi lahko delal pod njegovim vodstvom, bi bila to moja sreča!«

»Na brucovanju agronomov si bil barman. Bi se oprijel tega poklica?«

»Ne, je pa vsekakor zanimiva stvar...«

»Si že motoriziran?«

»Obožujem brzino. Doma pa imam staro Lambretto...«

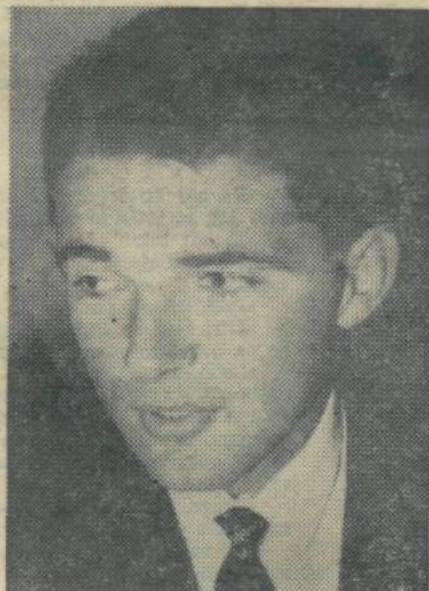
»Prosti čas posvečaš tudi gledališču. Je kakšna razlika med Dramo in Mestnim gledališčem?«

»Kot noč in dan!«

»Pozdravljen!«

»Nasvidenje!«

-de-

pisma uredništvu

Tov. urednik!

Za ublažitev vseh nasprotij, ki subjektivno nastajajo med ljudmi, za odpravo nediscipliniranosti ter drugih deliktov, ki jih v bistvu tudi zakon preganja, imamo že več let pri nas disciplinske komisije. Znano je, da le-te najuspešneje delujejo po študentskih domovih, v Naselju in Kolegiju, a nikdar še nismo slišali o kakšni peči aktivnosti disciplinskih komisij na fakultetah. Zato pride do čudnih situacij in se nekaterim študentom dela z nedoslednim postopanjem velika krivica. Povedal ti bom primer.

Na elektrotehnični fakulteti so kaznovali vse tiste študente, ki so v Svisci metali v avtomate dvajsetdinarske kovance (o čemer je tudi Tribuna že pisala). Pravilno! To kaznovanje popolnoma zagovarjam. Fantje so s svojim obnašanjem storili velik politični delikt in zaradi tega dobili tudi zaslužene kazni (za več mesecev so jim odvzeli pravice vpisa na fakulteto). Se bolj drastičen primer je naša študentska organizacija reševala pred kratkim. Izključila je nekatere člane iz Zveze študentov.

Mi vsi pa vemo, da se pri nas dogaja zelo čudne reči, a se o njih nič ne sklepa in ukrepa, ker do disciplinske komisije pri UO ali na fakulteti ni prišlo po uradni poti. Pred dnevi sem listal po vezanem letniku Dela iz leta 1960 in zasledil, da je v avgustu neki študent prava

na Gospodarskem razstavišču v pijanosti zabodel svojega tovariša, ki je kmalu podlezel smrtni rani. Kljub temu, da je dobil svoje »kazensko plačilo«, me zanima, če je Zveza študentov kaj reagirala na to dejanje in če je fakultetnim organom prišlo na uho to nizkotno dejanje. Najbrž so ti dogodki že v pozabi, zato naj ti, urednik, obnovim novejši dogodek... Prijatelj iz Kolegija mi je povedal, da so končno le odkrili tatu kosov obleke in denarne gotovine v tretjem nadstropju. Vse stvari je izmaknil nek študent, ki je skoraj vsak dan prihajal kvartat v Kolegij. Če bi bil kolegijaš, bi dobil »enkratno« plačilo, tako pa po študentski listini ni prejel še nobene kazni. Nisem za to, da nadlegujemo ljudi, sem pa odločno proti vsem kriminalnim pojavom, zlasti pa še med študenti. Zato se sprašujem, če se bo našel kdo, ki bo take prestopke reševal tudi v študentski organizaciji in na fakultetah? Dosedanja praksa je pokazala, da so »stvarje« samo na papirju. V interesu zakonitosti, doslednosti, in konec koncev tudi zato, ker z dosedanjim delom nekaterim delamo krivico s tem, da druge malomarno prezremo, je potrebno, da o tem vprašanju načnemo odprto diskusijo.

Vsak 11. občan pri nas študira, vseh pa nas je 19 milijonov. Razumljivo je, da se med tako množico študentov najdejo tudi kriminalni tipi, ki pa jim je treba vsaj v

tako afirmirani organizaciji kot je Zveza študentov, pristrichi peruti. Predlagam, da o tem vprašanju razpravlja tudi predsedstvo UO naše univerze.

A. I. Študent biotehnične fakultete,
Krekov trg, Ljubljana

Disciplinske komisije na fakultetah?

Od Maribora

LJUBLJANA: Sedanji okraji naj bi po določenih proporcijah prispevali za graditev študentskih domov v Ljubljani. V ta namen je pri univerzi že ustanovljen sklad za graditev študentskih domov. Posamezni okraji dajo v ta sklad določen znesek glede na število štipendistov s svojega območja. Lansko leto so okraji še prispevali, za letos pa se predvideva, da bo ljubljanski okraj prispeval 39 milijonov štiristo tisoč dinarjev, mariborski 24 milijonov dvesto tisoč, celjski 17 milijonov šeststo tisoč, koprski pa 18 milijonov šeststo tisoč dinarjev.

SARAJEVO: Semsala Salahović je končala ekonomsko fakulteto v Sarajevu v treh letih in pol. Poročajo, da so v njenem indeksu same odlične ocene. Poleg odličnega uspeha na fakulteti je bila že trikrat na avtomobilski cesti, bila je sekretar sveta letnika, aktivno je sodelovala pri bihtenu Ekonomist, pred koncem študija pa je postala še sekretar športnega kluba Ekonomist: Res nenavaden primer...

SARAJEVO: Sarajevčani so pred kratkim sprejeli v goste študente agronomije z vseh jugoslovanskih agronomskih fakultet. Doslej so se ti stiki odvijali le na športnem področju in v kulturno-zabavnih programih, letos pa so uvedli tudi tekmovanje v strokovnosti študentov. V okviru agronomije zaseda tudi inter-fakultetna konferenca, kjer so razpravljali o teh akcijah. Na agronomiadi bo sodelovalo predvidoma 500 študentov.

LJUBLJANA: Dokazano je, da mora skupnost dati za enega študenta biotehnične fakultete v Ljubljani v enem letu 570.000 dinarjev. Če se študent te fakultete iz različnih vzrokov (ker nima štipendije, ali pa je le-ta preskromna) zaposli in zaradi tega izgubi šolsko leto, bremeni v naslednjem letu družbo 1.400.000 dinarjev. Potemtakem bi skupnost ne bila na škodi, če bi tak študent prejemal štipendijo 60 tisoč dinarjev.

ZAGREB: V študentskem listu mnogo razpravljajo o disciplini na fakultetah in v študentskih domovih. Poročajo, da so naprimer v študentskem domu Moša Pijade v preteklem letu 3 študente »vrgli« iz doma, 15 študentov kaznovali z denarno kaznijo 2 tisoč dinarjev, 50 študentov je plačalo kazen 1000 dinarjev itd. Najhujši primer se je dogodil v sobi 114, kjer je prišlo do fizičnega obračunavanja med dvema študentoma, od katerih je bil eden invalid. Najhujši pa je problem kvartopircev, saj se dogaja, da študentje vso noč preigravajo za denar... Hvala bogu, pri nas...

do Skopja

Tribuna - glasilo Zveze študentov
- Izdaja univerzitetni odbor ZSJ -
Uredja uredniški odbor - Odgovorni urednik Jože Sušmelj; glavni urednik Mitja Vavpetič - Uredn. in uprava, Tribuna Poljanska 4 TL, telefon 36-123 - tekoči račun 600-14-600-72 - Letna naročnina 400 dinarjev, posamezni izvod 20 din - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Tisk: CP Delo, Ljubljana Tomšičeva 1, tel. 33-522

tribuna